

Aan
de minister

Directie Begrotingszaken

persoonsgegevens

nota

Concept-Voorjaarsnota 2022

Datum

19 april 2022

Notanummer

2022-0000128364

Bijlagen

Concept Voorjaarsnota
Aanbiedingsformulier MR

Aanleiding

U ontvangt hierbij een nieuwe versie van de concept Voorjaarsnota. Deze staat geagendeerd voor de Ministerraad van 22 april. We hebben uw opmerkingen naar aanleiding van het gesprek met u op 13 april verwerkt. Donderdag 21 april ontvangt u een nieuwe versie, welke wij daarna naar AZ zullen verzenden.

Bespreekpunten

- Kunt u zich vinden in de volgende passages die wij herschreven hebben naar aanleiding van het gesprek met u? Dit betreft:
  - De inleiding
  - De passage over budgettaire randvoorwaarden (hoofdstuk 3)

Kern

- De Voorjaarsnota bevat nog niet de besluitvorming over de grote dossiers die nu nog gaande is.
- Voorafgaand aan de MR van vrijdag 22 april sturen wij morgen (woensdag 20 april) een versie van de Voorjaarsnota aan de directeuren FEZ van departementen. Dit betreft de eerste drie hoofdstukken, hoofdstuk vijf en het tabblad en de bijlage(n) van het betreffende departement.
- Als donderdag de besluitvorming is afgerond voegen we die -al dan niet in een addendum- toe bij de stukken voor de MR. Het is de vraag of het zal lukken de besluitvorming volledig in de tabellen te verwerken. Als dat niet lukt voegen we een addendum toe en integreren we de besluitvorming na de MR in het Kamerstuk Voorjaarsnota.
- Op 22 april vindt de definitieve voorjaarsbesluitvorming plaats. Medio mei volgen de inkomstcijfers en wordt de Voorjaarsnota afgepoetst voor verzending aan de Kamer. Als gevolg van de technische verwerking van de besluitvorming in het boekhoudsysteem en de controles die dan kunnen plaatsvinden zullen de cijfers nog enigszins wijzigen.

Toelichting

- De Voorjaarsnota heeft vanaf dit jaar een meerjarig karakter. Zowel de inkomsten als de uitgaven worden gepresenteerd tot en met 2027. Zoals besproken is de Voorjaarsnota technisch gehouden.
- In voorgaande jaren werd eind april het besluitvormingsmemorandum (BVM) voorgelegd in de Ministerraad, gevolgd door de Voorjaarsnota in mei. Dit jaar is besloten direct een concept-Voorjaarsnota te maken.
- Deze concept Voorjaarsnota bevat op verschillende plekken nog PMs. Dit komt onder andere omdat de voorjaarsbesluitvorming nog niet is afgerond, de definitieve inkomstencijfers pas in mei volgen en omdat op sommige dossiers nog gesprekken lopen, zoals voor de normeringssystematiek.
- Waar mogelijk worden deze passages deze week nog gevuld en ontvangt u deze op 19 april. De overige passages worden in mei aan u voorgelegd.
- Conform de comptabiliteitswet moet de Voorjaarsnota uiterlijk 1 juni verzonden worden naar de Tweede Kamer.
- In de Voorjaarsnota wordt aan verschillende moties en toezeggingen voldaan. De motie Van der Staaij en Omtzigt vraagt op welke budgettaire ankers het kabinet stuurt. Daarnaast heeft de Raad van State het kabinet verzocht in het voorjaar aan te geven hoe het kijkt naar de verhouding tot de Europese begrotingsregels.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

To:

Cc:

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

From:

Sent: Tue 4/19/2022 1:07:34 PM

Subject: Antwoorden vragen

Received: Tue 4/19/2022 1:07:36 PM

[aanvullende verzoeken voorjaarsoverleg_20220419.docx](#)

Hi Persoonsgegevens

Zie bijgevoegd de antwoorden op de vragen van vanochtend. Fijn als jij kunt delen.

Dank!

Persoonsgegevens

Wat zijn de koopkrachteffecten als het WML in drie stappen wordt verhoogd in plaats van in twee stappen?

CA-invulling	Variante 1	Variante 2
WML +7,5% in 2 stappen per 1-1-2024.	WML +7,5% in 2 stappen per 1-1-2023.	WML +7,5% in 3 stappen per 1-1-2023.
Sociale minimumuitkeringen (dus bijstand, wajong, Anw, TW, etc) gekoppeld.	Eerste stap (3,75%) bij AMvB per 1-1-2023 dus alles gekoppeld (ook AOW en loongerelateerd).	Eerste stap (2,5%) bij AMvB per 1-1-2023 dus alles gekoppeld (ook AOW en loongerelateerd).
AOW en loongerelateerd (WW, WIA, ZW, etc) ontkoppeld.	Tweede stap per 1-1-2024 conform CA, maar AOW wel volledig gekoppeld Pensioenfranchise stijgt mee met AOW-verhoging. Loongerelateerd ontkoppeld in tweede stap.	Tweede stap per 1-1-2024 en derde stap per 1-1-2025 conform CA, maar AOW wel volledig gekoppeld Pensioenfranchise stijgt mee met AOW-verhoging. Loongerelateerd ontkoppeld vanaf tweede stap.
Voorlopige invulling 3 mld pakket:	Voorlopige invulling 3 mld pakket:	Voorlopige invulling 3 mld pakket:
AK verhoogd per 2023 met €384 eerste 2 knikpunten en €434 derde knikpunt + doorwerking WML teruggedraaid per 2024	Idem, maar doorwerking WML teruggedraaid per 2023	Idem, maar doorwerking WML teruggedraaid per 2023
Jonggehandicaptenkorting gehalveerd en dubbele AHK in bijstand met 10%-punt extra afgebouwd in 2 stappen per 2024.	Idem, maar in 2 stappen per 2023 ¹	Idem, maar in 3 stappen per 2023 ²

Budgettaire variante 1 (2 stappen van in totaal 7,5%: 3,75% in 2023 en 3,615% in 2024)³

<i>mld. euro, + = hogere uitgaven (constante prijzen, prijspeil 2022)</i>	2023	2024	2025	2026	2027
Stap 1 AOW-koppelen aan WML-verhoging 7,5% cf. planning CA	0,0	1,1	2,2	2,3	2,4
Stap 2 Vervroegen WML-verhoging naar 1-1-2023 en 1-1-2024	2,2	2,1	0,5	0,5	0,4
<i>wv. doorwerking op AOW</i>	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0
<i>wv. doorwerking op uitkeringen cf. CA</i>	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0
<i>wv. zittend bestand loongerelateerde uitkeringen (alleen 2023)</i>	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3
<i>wv. nieuwe instroom boven oude max dagloon (alleen 2023)</i>	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal (stap 1 + stap 2)	2,2	3,2	2,7	2,8	2,8

Budgettaire variante 2 (3 stappen van in totaal 7,5%: 2 x 2,5% in 2023 en 2024 en 2,32% in 2025)

<i>mld. euro, + = hogere uitgaven (constante prijzen, prijspeil 2022)</i>	2023	2024	2025	2026	2027
Stap 1 AOW-koppelen aan WML-verhoging 7,5% cf. planning CA	0,0	1,1	2,2	2,3	2,4
Stap 2 Vervroegen WML-verhoging naar 1-1-2023 en 1-1-2024	1,5	0,9	0,4	0,3	0,3
<i>wv. doorwerking op AOW</i>	0,7	0,4	0,0	0,0	0,0
<i>wv. doorwerking op uitkeringen cf. CA</i>	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0
<i>wv. Zittend bestand loongerelateerde uitkeringen (alleen 2023)</i>	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
<i>wv. Nieuwe instroom boven oude max dagloon (alleen 2023)</i>	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Totaal (stap 1 + stap 2)	1,5	2,0	2,6	2,6	2,7

Disclaimer: deze ramingen zijn zeer grofmazig, aan preciezere ramingen wordt nog gewerkt.

¹ Indien omwille van de uitlegbaarheid van het pakket zou worden afgezien van het afroemen van het voordeel voor jonggehandicapten en sociale minima in de eerste tranche per 1-1-2023, betekent dat een additionele budgettaire derving van ongeveer 130 mln incidenteel en 60 mln structureel (het inkomenseffect in 2023 komt dan uit op +2,3% voor een bijstandsgerechtigde en +2,7% voor een wajonger).

² Indien omwille van de uitlegbaarheid van het pakket zou worden afgezien van het afroemen van het voordeel voor jonggehandicapten en sociale minima in de eerste tranche per 1-1-2023, betekent dat een additionele budgettaire derving van ongeveer 90 mln incidenteel en 40 mln structureel (het inkomenseffect in 2023 komt dan uit op +1,6% voor een bijstandsgerechtigde en +1,8% voor een wajonger).

³ De kolommen in de tabellen tellen niet altijd op door afrondingsverschillen.

Mediane koopkrachtontwikkeling over de kabinetsperiode (o.b.v. CEP-raming, ontwikkeling per jaar)

	CA-invulling	Variante 1	Variante 2
Werkenden	0,4%	0,5%	0,5%
Uitkeringsgerechtigden	0,5%	0,7%	0,6%

Inkomenseffecten CA, variant 1 en variant 2 (2023 – 2025)

CA-invulling	2023 – 2025	w.v. 2023	w.v. 2024	w.v. 2025
werkende 100% WML	7,0%	1,9%	2,5%	2,5%
werkende modaal	1,6%	1,6%	0,0%	0,0%
bijstand	3,2%	0,0%	1,6%	1,6%
Wajong	2,7%	0,0%	1,4%	1,4%
WIA (modaal voor arbeidsongeschiktheid)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Variante 1	2023 - 2025	w.v. 2023	w.v. 2024	w.v. 2025
werkende 100% WML	7,1%	4,5%	2,6%	0,0%
werkende modaal	1,7%	1,6%	0,1%	0,0%
Bijstand ¹	3,2%	1,6%	1,6%	0,0%
Wajong ¹	2,7%	1,4%	1,4%	0,0%
WIA (modaal voor arbeidsongeschiktheid)	3,4%	3,4%	0,0%	0,0%

Variante 2	2023 - 2025	w.v. 2023	w.v. 2024	w.v. 2025
werkende 100% WML	7,1%	3,7%	1,7%	1,7%
werkende modaal	1,7%	1,6%	0,0%	0,0%
Bijstand ²	3,2%	1,1%	1,1%	1,1%
Wajong ²	2,7%	0,9%	0,9%	0,9%
WIA (modaal voor arbeidsongeschiktheid)	2,6%	2,6%	0,0%	0,0%

Wat zijn kaseffecten van het verlagen van de grens bij excessief lenen van de eigen bv? En hoeveel daarvan is al gematerialiseerd?

De wet excessief lenen bij eigen vennootschap is een effectieve manier om belastinguitstel en –afstel bij dga's tegen te gaan. Hoe lager de grens is, hoe groter het effect.

Deze maatregel levert bij invoering op kasbasis een grote opbrengst op. In latere jaren ontstaat juist een derving, doordat de heffing naar voren is gehaald. Voor het inkomstenkader is de (vlakke) netto contante waarde van deze reeks van belang.

Na de publicatie van het oorspronkelijke wetsvoorstel met daarin een grens bij € 500.000 (excl woning) is in 2019 een anticipatie-effect ontstaan, vanwege de stijging van het box 2 tarief in 2020 en 2021. Concreet betekent dit dat dga's (m.n. in 2019) al meer aan zichzelf hebben uitgekeerd. Als gevolg van dit anticipatie-effect (van € 1,4 mld), zijn de materiele kaseffecten van het terugbrengen van de schijfgrens van € 700.000 naar € 500.000 beperkt (eenmalig € 0,1 mld in 2023). Als de schijfgrens echter verlaagd wordt naar € 17.500, ontstaat een groter eenmalig kaseffect van € 2,7 mld in 2023. Daar heeft men immers nog niet op geanticipeerd.

*Optie 1 – Verlagen grens excessief lenen van € 700.000 naar € 500.000
(budgettair effect in mln euro, + is saldoverbeterend)*

	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Reeks inkomstenkader	6	6	6	6	6	6
Kasreeks	84	4	4	4	3	2

*Optie 2 – Verlagen grens excessief lenen van € 700.000 naar € 17.500
(budgettair effect in mln euro, + is saldoverbeterend)*

	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Reeks inkomstenkader	44	44	44	44	44	44
Kasreeks	2672	-70	-73	-76	-78	12

TER ADVISERING TBV MR 22/4, PT. 3A

Aan
de minister

Directie Begrotingszaken

persoonsgegevens

nota

Adviesnota MR Voorjaarsnota 2022

Datum

21 april 2022

Notanummer

2022-0000130238

Bijlagen

geen

Aanleiding

Op vrijdag 22 april wordt de Voorjaarsnota 2022 besproken in de MR. Deze nota bereidt u voor op deze bespreking, door middel van een spreeklijn voor nadere toelichting en een schets van de mogelijke inbreng van departementen.

Spreeklijn

- In de eerste plaats staat de Voorjaarsnota in het teken van de uitwerking van het coalitieakkoord. Met het coalitieakkoord voegen we 75 miljard euro toe aan de begroting. Een historisch groot bedrag. Met het coalitieakkoord hebben we de budgettaire grenzen opgezocht én bereikt.
- De Voorjaarsnota bevat een meerjarig budgettair beeld met de ontwikkeling van het EMU-saldo en schuld tot en met 2027. Indicatief ligt onze saldo-raming vanaf 2024 de komende jaren boven de -3 % bbp.
- Dit betekent dus ook dat er geen ruimte is voor aanvullende wensen bovenop het coalitieakkoord. Dit geldt zeker voor onderwerpen waarvoor extra geld wordt gevraagd, maar waartoe de formatie niet toe heeft besloten. Claims voor extra middelen voor aanvullende intensiveringen bovenop het coalitieakkoord kunnen daarom in beginsel niet worden overgenomen en zijn in deze Voorjaarsnota gedekt.
- Met betrekking tot de oorlog in de Oekraïne, de stijgende prijzen en de uitspraak van de Hoge Raad ten aanzien van Box 3 zijn we echter genoodzaakt om extra maatregelen te nemen ten opzichte van het coalitieakkoord. De benodigde maatregelen op Box 3, AOW, defensie en het verhogen WML zijn structureel van dekking voorzien.
- De Voorjaarsnota die voor u ligt heeft voor het eerst een meerjarig karakter, zowel aan de inkomsten- als aan de uitgavenkant. Hierdoor kunnen we het parlement eerder dan in voorgaande jaren op de hoogte stellen over de besluitvorming. Tegelijkertijd blijft het oorspronkelijke karakter van de Voorjaarsnota zoveel mogelijk behouden. De integrale toelichting volgt op Prinsjesdag, na afronding van de augustusbesluitvorming.
- De voorliggende Voorjaarsnota is nog niet compleet. Daarom vraag ik uw mandaat om de laatste technische zaken te verwerken, aangaande de maatregelen in hoofdstuk 4, Box 3, AOW/Wml en Defensie. Hierbij gaat het om:
  - De besluitvorming over de grote politieke dossiers, waaronder Box 3, AOW en defensie, hebben we op deze korte termijn nog niet in

- o alle tabellen kunnen verwerken. Ook bijvoorbeeld het vullen van de gasberging Bergermeer waarover wij vandaag in deze MR spreken is nog niet verwerkt in deze Voorjaarsnota.
  - o Daarnaast kunnen wij pas op 16 mei beginnen met de verwerking van de premie- en belastingontvangsten. Hierna kunnen ook de saldo-, schuld-, rente- en accresramingen afgerond worden.
- De reguliere besluitvorming over de Voorjaarsnota, zoals de voorstellen die volgen uit de jaarlijkse begrotingsbilateralen, leggen we vandaag vast conform het voorliggende voorstel. Voor Box 3, AOW/Wml en Defensie geldt dat de mp en ik met leden van de oppositie in gesprek gaan. Over de uitkomsten spreken we uiterlijk in de MR van 20 mei. De Voorjaarsnota komt dan ook ter kennisneming van jullie allen op de agenda. Na afloop van de MR van de 20e versturen we de Voorjaarsnota naar het parlement.

Toelichting (niet uitspreken)

- Het is belangrijk om te benadrukken dat het hier om **technische verwerking** van cijfers gaat. Omdat de besluitvorming lang doorliep, was het niet mogelijk de technische controles en doorwerking overal door te rekenen. Het gaat dus nadrukkelijk **niet om ruimte voor eventuele additionele besluitvorming**. Het is belangrijk dat andere ministers zich hier bewust van zijn, om te voorkomen dat er additionele verzoeken opkomen. Dit is ambtelijk aan de directeurs FEZ al duidelijk gemaakt.
- De Voorjaarsnota bevat enkele gevoeligheden:
  - o Volgens de FIN-ramingen overstijgt het EMU-saldo de grenswaarde van 3% uit het Stabiliteits- en Groeipact (SGP), mede door de ambitieuze investeringsagenda uit het coalitieakkoord. Deze raming is nog onder voorbehoud van verwerking van de definitieve belasting- en premieontvangsten.
  - o Het kader wordt definitief vastgesteld, waarbij zowel de uitvoeringsinformatie over 2021 en de macro-economische doorwerking van de laatste raming als de realisaties van Toeslagen en Groningen zijn meegenomen.
- De Voorjaarsnota is voor het eerst meerjarig. Daarnaast heeft het ook een meer politiek karakter door de besluitvorming over onder andere box-3 en defensie. Voor het vullen van de gasberging in Bergermeer wordt, wanneer de MR deze maatregelen goedkeurt, in 2022 623 miljoen uitgetrokken. Deze kosten worden van 2023-2027 via een opslag op de Gasunie-tarieven doorberekend aan de gebruikers. Begin volgende week wordt een ISB aan het parlement verstuurd met deze maatregelen. Dit moet cijfermatig nog worden verwerkt in de Voorjaarsnota.

Mogelijke inbreng departementen

Naar verwachting zullen verschillende departementen vragen stellen of inbreng geven.

EMU-saldo

- Q: Ambtelijk EZK heeft gevraagd naar uitleg over de verschillen tussen de EMU-saldo raming bij Voorjaarsnota en de CEP-raming. Deze vraag zou tijdens de MR ook gesteld kunnen worden.

A: Het saldo en schuld in de Voorjaarsnota vallen meerjarig negatiever uit dan in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB. Sinds het CEP zijn er verschillende budgettaire ontwikkelingen, zoals de nieuwe uitvoeringsinformatie

en de uitgaven als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Daarnaast is er een aantal andere verschillen in de ramingen. De grootste hiervan is dat het CPB ervan uitgaat dat investeringen in onder andere defensie en onderwijs pas later tot besteding komen dan geraamd wordt in de begrotingen.

LNV

- Q1: Mogelijk brengt MNenS in dat ze [eenheid kabinetsbeleid] [eenheid kabinetsbeleid] [eenheid kabinetsbeleid]
- A1: Het is goed om te benadrukken dat deze reservering geen herprioritering betreft. Het is niet of-of, het is én-én. De stikstof middelen die nu worden gereserveerd voor luchtvaart zijn nog steeds bestemd voor plannen die bijdragen aan de stikstof reductie. De 100 miljoen wordt ingezet voor de verduurzaming van de luchtvaart wat leidt tot een stikstof reductie, waarmee het dus ook bijdraagt aan de doelen van LNV. Bovendien blijven de middelen op de AP staan in afwachting van concrete plannen vanuit IenW, hierbij zal uiteraard getoetst worden dat de voorstellen leiden tot voldoende stikstofreductie.
- Terugval: mocht de weerstand groot blijven en de bewindspersoon van Nens van [eenheid kabinetsbeleid] [eenheid kabinetsbeleid] kunt u suggereren de voorgestelde reservering aan stikstofmiddelen te schrappen (of eventueel te halveren).
- Toelichting
  - De envelop op de aanvullende post bedraagt totaal 500 miljoen en is bedoeld om de structurele aanpak stikstof van het vorige kabinet te stutten. Bij tegenvallende resultaten kunnen er additionele bronmaatregelen genomen worden om de stikstofreductie te waarborgen. Deze reserve maakt geen deel uit van het transitiefonds van het nieuwe kabinet van 25 miljard. Dit fonds is primair bedoeld voor de landbouw en de criteria hiervoor moeten nog worden vastgesteld.
  - Het voorstel is om 100 miljoen uit de stikstofenvelop te reserveren om de problematiek rond Schiphol en verduurzaming luchtvaart te dekken. In het BWO Schiphol is meermaals gewisseld dat dekking van de problematiek uit bestaande potjes moet komen. De voorgestelde afspraak met IenW luidt dat de 100 miljoen wordt ingezet voor maatregelen die een stikstof reducerend of natuur verbeterend effect hebben.
  - MN&S heeft [eenheid kabinetsbeleid] [eenheid kabinetsbeleid] Wij herkennen dit beeld niet.
- Q2: MLNV is [eenheid kabinetsbeleid] [eenheid kabinetsbeleid]
- A2:
  - U kunt MinLNV meegeven dat de VJN naar verwachting uiterlijk half mei zal worden verzonden aan de Kamer, en hem vragen of daarmee zijn probleem niet is ondervangen.
  - Uitgangspunt is immers dat over budgettaire besluitvorming via de budgettaire nota's wordt gecommuniceerd met de Kamer en we daarop alleen een uitzondering maken indien dat echt noodzakelijk is.
  - Indien MinLNV [eenheid kabinetsbeleid] [eenheid kabinetsbeleid]

Onze insteek is dit soort uitzonderingen altijd via de MR te laten lopen.

BZ

- Q1: Kan de regeling Oekraïne nu verlengd worden? Mogelijk vraagt M BZ

eenheid kabinetsbeleid

- A1: Verlenging van de Oekraïne regeling is nu niet aan de orde. Dit moet t.z.t. worden gezien op basis van de situatie. De huidige regeling voorziet in generale compensatie van de uitvoeringskosten van de douane voor 2022. Ambtelijk BZ is uitgenodigd om nu een voorstel in te dienen voor kosten die onder de huidige regeling vallen.
- Q2: Het is belangrijk dat er nu afspraken gemaakt worden over generale dekking van de wederopbouw van Oekraïne. Kan dit meelopen in de voorjaarsbesluitvorming?
- A2: Discussie over de dekking van de wederopbouw van Oekraïne is nu niet aan de orde. Concrete voorstellen dienen afgewacht te worden. Op voorhand maken wij geen afspraken over de dekking (ook niet of dit vanuit ODA gedekt dient te worden of niet). Op dit moment zijn er nog geen concrete voorstellen voor de wederopbouw van Oekraïne na afloop van de oorlog met Rusland. De EU, Wereldbank en andere internationale financiële instellingen werken de mogelijkheden uit.

SZW

- Q1: MAPP eenheid kabinetsbeleid

eenheid kabinetsbeleid

- A1: U kunt akkoord gaan met dit voorstel. Het is wenselijk om gemeenten zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven over de beschikbare middelen.
  - Q2: Daarnaast zal MAPP eenheid kabinetsbeleid
- eenheid kabinetsbeleid
- A2: Er wordt bij VJN middelen overgeheveld van de AP naar SZW voor het bereiken van het ijkpunt sociaal minimum in Caribisch Nederland (structureel circa 16 miljoen). Wij hebben begrip voor de wens van MAPP eenheid kabinetsbeleid
- eenheid kabinetsbeleid

BZK

- Q1: MinBZK zal eenheid kabinetsbeleid

eenheid kabinetsbeleid

- A1: Deze specifieke maatregel is om gehoor te geven aan het signaal van minister van JenV dat eenheid kabinetsbeleid
eenheid kabinetsbeleid Deze middelen zijn tijdelijk nodig totdat de organisatie van de politie op orde is.
  - Q2: MinBZK zal eenheid kabinetsbeleid
- eenheid kabinetsbeleid
- eenheid kabinetsbeleid Daarnaast zijn er ook extra incidentele uitgaven (70 miljoen) in 2023 voor de huurtoeslag verbonden aan het eerder beginnen met de verhoging van de WML.

- A2: U kunt aangeven dat hier rekening mee is gehouden en dat deze kosten dus gedekt zijn. Dit is ook meegegeven aan ambtelijk BZK.

OCW

- Q1: In de MR 22/4 zal

eenheid kabinetsbeleid
----

eenheid kabinetsbeleid

- A2: U kunt hiermee akkoord gaan. Wij zijn akkoord met de bestedingsvoorstellen ingediend voor deze Coalitieakkoordmiddelen. Door deze eerder dan Voorjaarsnota over te hevelen worden deze hopelijk eerder geautoriseerd door beide Kamers, waardoor OCW eerder met het uitvoeren van de voorstellen kan beginnen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

To:
Cc:

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

From:

Sent: Thur 4/21/2022 2:36:37 PM

Subject: Aanvullende vragen 21 april

Received: Thur 4/21/2022 2:36:39 PM

[Aanvullende verzoeken voorjaarsoverleg 20220421.docx](#)

Ha Persoonsgegevens

Zie bijgevoegd de antwoorden op de vragen uit het overleg van vanochtend.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

In de sleutel tabel staat dat een verhoging van de OVB op niet-woningen van 1%-punt een bedrag oplevert van 467 mln. Waarom is deze nu lager?

Dit bedrag is naar beneden bijgesteld n.a.v. de CPB-certificering van de CA-maatregel die het basistarief verhoogt van 8 naar 9%. Het CPB heeft hierbij rekening gehouden met een gedragseffect. Zij gaan ervan uit dat de grondslag voor beleggers sterk vermindert bij een verdere verhoging. Wij hebben dit in de huidige raming overgenomen.

Wat is effect verhogen van wml op het hele loongebouw? In koopkrachtplaatjes lijkt het voor werkenden met hoger inkomen beperkt.

In de berekening van de koopkrachtplaatjes wordt uitgegaan van een stijging van de lonen tot 130% wml. Het effect tussen 100% en 130% wml neemt daarbij lineair* af. Deze afbouw wordt ook gehanteerd bij doorrekeningen van het CPB. Voor lonen boven 130% wml is er dus geen effect in de koopkrachtplaatjes.

*Bij 100% wml neemt het loon toe met 7,5%
Bij 110% wml neemt het loon toe met 5%
Bij 120% wml neemt het loon toe met 2,5%
Vanaf 130% wml neemt het loon toe met 0%

Waarom is het bedrag voor ouderenkorting 0,6 mld. terwijl dit in het CA 0,7 mld. was?

Het bedrag voor de ouderenkorting is lager dan de raming van het CPB voor het coalitieakkoord. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat het CPB rekening houdt met een doorwerking in de tegemoetkoming specifieke zorgkosten. Deze tegemoetkoming wordt in de huidige raming niet meegenomen, omdat het een tweede orde effect betreft dat niet relevant is voor het lastenkader. Het effect is kleiner dan door de afronding lijkt. Financiën raamt een opbrengst van 625 mln., het CPB raamt deze op 650 mln.

Ministerie van Financiën

do. 28/4, 14.00-14.45 u
(Fin)

HEDEN

TER BESPREKING DO 28/4 14.00 - 14.45

Aan
de minister

nota

Vooruitkijken Voorjaarsoverleg

Inspectie der
Rijksfinanciën

Persoonsgegevens

Datum
26 april 2022

Notanummer
2022-0000132392

Bijlagen
geen

Aanleiding

Op donderdag 28 april staat een moment gepland om de vervolgstappen in het voorjaarsoverleg te bespreken. Dit gesprek is bedoeld om mondeling vooruit te kijken naar de afrondende fase richting de MR van 20 mei.

Bespreekpunten

1. Terugblik op overleg met de mp.
2. Voorbereiding gesprekken oppositie. Wat is eventueel nog nodig aan voorbereiding voor de start vanaf woensdag 11 mei? Dit leveren we dinsdag 10 mei bij u aan.
3. Mondeling toelichting op stand van zaken deelonderwerpen:
  - a) Overheveling maatschappelijke diensttijd. Dit vergt een politieke beslissing;
  - b) Normering klimaat- en transitiefonds en stikstofonds. Op de departementen EZK en LNV worden opties geïnventariseerd;
  - c) Toerekening Defensie-uitgaven. Besloten is tot het bedrag van 200 miljoen euro. Nu het bedrag vaststaat gaan we met ambtelijk Defensie conform de afspraak in het begrotingsbilateraal de onderliggende posten die worden toegerekend specificeren en verwerken in de begrotingsadministratie (o.a. de overheveling van het regeringsvliegtuig van IenW naar Defensie).

①
Fractie VVD
1600-1700
(9/16/22)
②

Toelichting

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

JP
Lvk
2 manieren
begrotingsregels
① kabinetperiode →

TER INFORMATIE

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

nota

Budgettaire risico rente-uitgaven

*
zie p. 2

Datum

10 mei 2022

Notanummer

2022-0000142320

Bijlagen

geen

Aanleiding

De rentestanden lopen al enige tijd op. Dit gaat waarschijnlijk de komende periode leiden tot hogere rente-uitgaven en daarmee tot budgettaire problematiek. Omdat de rente-uitgaven onder het uitgavenplafond vallen, zal hiervoor in komende besluitvormingsrondes op andere dossiers gecompenseerd moeten worden (met de inzet van meevallers of maatregelen).

Kern

- Het kabinet rekent bij VJN conform de begrotingsregels met de macro-economische cijfers van het CPB. Dit geldt ook voor de verwachte rentestand. De Voorjaarsnota is gebaseerd op de ramingen van het Centraal Economisch Plan (CEP) uit maart.
- Sinds het CEP zijn de markttrentes aanzienlijk gestegen, zoals te zien is in de onderstaande tabel.

Rentestand lange rente (in %)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Rente CEP CPB	0,0%	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%
Huidige marktrente	1,0%	1,3%	1,4%	1,4%	1,5%	1,5%

- De eerstvolgende CPB-raming volgt in augustus; deze bevat normaliter alleen de jaren 2022 en 2023. De eerstvolgende raming voor latere jaren volgt bij het CEP in maart volgend jaar.
- De naar verwachting hogere rentestand zal tot budgettaire problematiek leiden in de augustusbesluitvorming en voorjaarsbesluitvorming 2023.
- Op basis van de huidige inzichten worden de rente-uitgaven meerjarig hoger dan op dit moment geraamd is, oplopend tot 3,8 miljard in 2027.

①
ook toevoegen?
alg. zin

Extra Rentekosten (in mln. euro)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Hogere uitgaven t.o.v. CEP-rentestand (o.b.v. rentestand 1 ^e week mei)	246	860	1.633	2.345	3.055	3.835

- De oplopende rente werkt ook negatief door in de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn. Bij de berekeningen hiervan in het coalitieakkoord werd uitgegaan van een structurele rente van 0%.
- In de concept-Voorjaarsnota wordt benoemd dat er verschillende macro-economische onzekerheden zijn. Wij stellen voor om hier een zin over de rentestand aan toe te voegen.

✓ lees

- U ontvangt de gehele Voorjaarsnota nog een keer voor deze terugkomt in de Ministerraad.

Toelichting: extra zin in de Voorjaarsnota

Voorgesteld wordt om in de Voorjaarsnota in Hoofdstuk 2: *economisch beeld* een zin toe te voegen over de rente: "De verschillen in uitgangspunten tussen de Miljoenennota en de Voorjaarsnota zijn beperkt – al zijn de macro-economische onzekerheden sterk veranderd door de Russische inval in Oekraïne. De verwachte inflatie ligt met 5,9 procent nu wel substantieel hoger dan bij de Miljoenennota. *Daarnaast leidt de oplopende rente tot hogere lasten op leningen voor zowel burgers, bedrijven als de overheid.*"

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

②
/ *teff*
uitgebreider?

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

kort bespreken!

Inspectie der
Rijksfinanciën

Persoonsgegevens

nota

Eindbeeld voorjaarsnotaoverleg

Datum

11 mei 2022

Notanummer

2022-0000141120

Bijlagen

geen

Aanleiding

Het maatregelenpakket voor Box 3, Defensie, AOW en WML dat op 24 april is overeengekomen wordt volgens het principe van kort-voor-lang gedekt uit de structurele overdekking na 2027. In deze nota is een alternatieve dekkingsoptie uitgewerkt waarbij het pakket wordt gedekt binnen de meerjarenperiode t/m 2027. Dit is meer in lijn met de begrotingsregels en maakt het totaalpakket beter uitlegbaar.

Kern

- In het eindbeeld van 24 april resteerde een tekort van ca. 0,8 miljard tot en met 2027. Dit tekort komt uit op 944 miljoen euro bij afronding op miljoenen van alle bedragen.
- Zoals met u besproken hebben we een voorstel uitgewerkt (tabel 1) waarin het incidentele tekort alsnog binnen de meerjarenperiode wordt gedekt door t/m 2026 meer indexatie in te houden en het NGF op dezelfde manier te indexeren als de andere fondsen. Daar staat tegenover dat vanaf 2027 structureel meer indexatie wordt uitgekeerd dan in het voorstel van 24 april.
- Dit alternatieve dekkingsvoorstel voldoet aan de begrotingsregels en is beter uitlegbaar. Door het maatregelenpakket volledig in de meerjarenperiode te dekken wordt voorkomen dat in volgende besluitvormingsronden de wens ontstaat om op korte termijn meer geld uit te geven dat gedekt wordt met toekomstige maatregelen die grotendeels aan een volgend kabinet zijn.
- Concreet is het voorstel om de tranche 2022 voor de jaren t/m 2026 volledig in te houden en vanaf 2027 gemiddeld ca. 1/3 uit te keren. De WML, kinderopvang en jeugdzorg worden in deze variant conform de bestendigde begrotingssystematiek volledig geïndexeerd. De overige CA-reeksen krijgen ca. 1/4 indexatie. In het voorstel van 24 april worden de CA-reeksen met gemiddeld ca. 1/5 geïndexeerd.
- Daarnaast is het voorstel om het NGF op dezelfde manier te indexeren als het Klimaat- en Stikstofonds. Dit was in het voorstel van 24 april nog onvoldoende consistent verwerkt.

Advies

- Wij adviseren u de alternatieve dekkingsoptie bilateraal te sonderen en vervolgens in het plenaire overleg met de coalitiefracties vrijdagochtend a.s. in te brengen zodat het voorstel desgewenst kan worden verwerkt in de VJN.

Toelichting

- De gewijzigde reeksen zijn geel gemarkeerd in de tabel.
- Het NGF levert 550 miljoen dekking als onderdeel van de 2,2 miljard uit de fondsen. De indexatie tranche 2022 bedraagt 559 miljoen. Indien het NGF volledig wordt geïndexeerd betekent dit dat de uitgaven per saldo toenemen.
- Het voorstel is daarom om ook voor het NGF de indexatie tot en met 2026 volledig in te houden, en vanaf 2027 voor ca. 1/3 uit te keren. Op deze wijze wordt het NGF op dezelfde wijze behandeld als het stikstof- en klimaatfonds.

Tabel 1. Mogelijk eindbeeld

(in mln., + is saldobelastend)		2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc.
A	Vpb pillar 2 en dekking (+ = tekort)	0	0	0	0	0	0	0
1.	VPB (te dekken buiten Pillar 2)		971					
2a	VPB: verlagen schrijfgrens naar 200.000		-971					
B	Box 3 (+ = tekort)	2.825	-640	-1.683	-2.574	-2.604	-2.592	-2.429
3.	Box 3 bezwaarmakers kosten lastenkant	2.800	369	369				
4.	Box 3 bezwaarmakers kosten uitgavenkant	25	75	100				
5.	Box 3 verhoging HVV terugdraaien		-100	-200	-300	-300	-300	-300
6.	Box 2: twee schijven 26% en 29,5% per 2024*		-70	-70	-70	-70	-70	-70
7.	Box 2: doelmatigheidsmarge van 25% naar 15%		-321	-301	-281	-260	-248	-85
8.	Box 2 en 3: Afbouw AHK met verzamelinkomen				-325	-325	-325	-325
9.	30%-regeling beperken tot Balkenende norm			-17	-34	-85	-85	-85
2b.	VPB: restant verlagen schijfgrens naar 200.000		-300	-1.271	-1.271	-1.271	-1.271	-1.271
10.	Verhogen overdrachtsbelasting niet-woningen van 9% naar 10%		-293	-293	-293	-293	-293	-293
C	AOW-koppeling 7,5% (+ = tekort)		-614	-105	448	478	507	507
11.	AOW-koppeling 7,5%			1.095	2.252	2.307	2.362	2.362
12.	Afschaffen IOAOW		-346	-701	-1.077	-1.102	-1.128	-1.128
13.	Terugdraaien verhoging ouderenkorting		-159	-390	-618	-618	-618	-618
14.	Afschaffen Fiscale oudedagsreserve (FOR)		-109	-109	-109	-109	-109	-109
D	Defensie (+ = tekort)	-221	53	1.245	1.511	1.111	1.377	1.778
15.	Defensie 2% in 2024 en 2025 en struc 2,4 mld.		800	2.100	2.400	2.400	2.400	2.400
16a.	Toerekenen Defensie		-200	-200	-200	-200	-200	-200
16b.	Maatschappelijke diensttijd overhevelen naar Defensie		-200	-200	-200	-200	-200	-200
17a.	Indexatie CA-middelen tranche 2022	-146	-432	-685	-763	-798	-588	-223
17b.	NGF indexatie tranche 2022	-59	-88	-117	-117	-91	-35	0
18.	Indicatief accres effect	-16	173	347	391			
E	WML (+ = tekort)	-548	1.623	948	-209	-222	-234	145
19.	WML vervroegen naar 2023 in 3 stappen inclusief AOW	2	1.423	898	291	278	266	145
20.	Onbelaste reiskostenvergoeding 1 jaar naar voren		200	200				
21.	Fondsen (stikstof, klimaat en NGF)	-550	0	-150	-500	-500	-500	0
	Saldo kosten -/- dekking	2.056	422	405	-825	-1.238	-943	0
	Totaal uitgaven (+ = hogere uitgaven)	-744	1.276	2.509	2.477	2.094	2.377	3.156

Totaal lasten (+ = lastenverlichting)

2.800 -854 -2.104 -3.301 -3.331 -3.319 -3.156

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de minister

opzien

Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

nota

Communicatie en pers rondom Voorjaarsnota

Datum

11 mei 2022

Notanummer

2022-0000144854

Bijlagen

geen

Aanleiding

De Voorjaarsnota zal naar verwachting meer media-aandacht krijgen dan in eerdere jaren. Zo is er sinds begin dit jaar al in 253 nieuwsartikelen aandacht besteed aan de Voorjaarsnota, ten opzichte van 18 in deze periode vorig jaar. Deze nota doet een aantal voorstellen voor de communicatie- en mediastrategie in aanloop naar de verzending van de Voorjaarsnota aan de Kamer.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het organiseren van een technische briefing voor journalisten op 19 mei aanstaande? Hierin kunnen wij uitleggen hoe deze Voorjaarsnota verschilt ten opzichte van eerdere jaren en vooral het meerjarige karakter benadrukken. Zonder uiteraard op de inhoud van de besluitvorming in te gaan.
- Bent u akkoord om in het begeleidende persbericht bij de Voorjaarsnota wel aandacht te besteden aan dat het kabinet dit jaar eerder de besluitvorming deelt dan voorheen? Dit is namelijk een wenselijke vernieuwing en het kan goed zijn hier de aandacht op te vestigen.

Kern

- De Voorjaarsnota heeft vanaf dit jaar een meerjarig karakter. Zowel de inkomsten als de uitgaven worden gepresenteerd tot en met 2027. Daarmee wordt de voorjaarsbesluitvorming dit jaar voor het eerst geheel openbaar gemaakt. In voorafgaande jaren werden de mutaties m.b.t. de jaren t+1 en verder pas op Prinsjesdag openbaar gemaakt.
- Op 13 april is een Kamerbrief verstuurd met varianten op het begrotingsproces, waarin het kabinet de voorkeur uitspreekt voor de meerjarige Voorjaarsnota. Deze brief heeft relatief veel media-aandacht gehad. Hierin stond centraal dat het kabinet de begrotingsplannen al in het voorjaar bekend zal maken en niet pas op Prinsjesdag. Ook de coalitieonderhandelingen over de voorjaarsbesluitvorming hebben veel aandacht gekregen van nieuwsmedia. Hierbij heeft u met MP afgesproken deze VJN zo technisch mogelijk te benaderen, omdat de daadwerkelijke besluitvorming bij MN en Prinsjesdag wordt aangekondigd.
- Vanwege de toegenomen aandacht voor de Voorjaarsnota dit jaar, achten wij het verstandig om een technische briefing te organiseren voor journalisten. Deze briefing zou op 19 mei plaats kunnen vinden, voorafgaand aan de Ministerraad van 20 mei. In deze briefing kunnen wij uitleggen wat er precies

veranderd is dit jaar en wat het karakter is van deze Voorjaarsnota. Dit biedt de gelegenheid om journalisten goed mee te nemen in het proces, hoe deze Voorjaarsnota verschilt van eerdere jaren en hoe deze zich verhoudt tot de Miljoenennota, ook om te voorkomen dat er verkeerde verwachtingen bestaan.

- Tegelijkertijd maakt het kabinet met deze Voorjaarsnota wel een grote stap in het eerder en transparanter communiceren over de voorjaarsbesluitvorming. Dit stond ook centraal in de nieuwsberichtgeving over de Kamerbrief begrotingsproces. Wij zouden daarom adviseren om deze vernieuwing wel in het begeleidende persbericht te benadrukken, met daarbij de notie dat de Miljoenennota en Prinsjesdag de momenten blijven waarop de definitieve begroting voor volgend jaar bekend en besproken wordt.
- Op vrijdag 20 mei ligt naar verwachting de Voorjaarsnota in de Ministerraad. Hierna kunnen vragen volgen van de pers. U ontvangt volgende week voorbereiding hiervoor, waarin wij in zullen gaan op de belangrijkste punten uit de Voorjaarsnota en extra aandacht zullen besteden aan het vernieuwde proces. Voorafgaand aan het Voorjaarsnotadebat (voorzien begin juli) ontvangt u een uitgebreid voorbereidingsdossier en zal het debat ook op een aantal momenten met u worden voorbesproken.
- Gezien de afspraken met AZ om de Voorjaarsnota technisch te houden, ligt het niet voor de hand een persconferentie te organiseren rondom de Voorjaarsnota. Ook benadrukken wij in de Kamerbrief begrotingsproces dat het karakter van Prinsjesdag en de Miljoenennota zo veel mogelijk behouden wordt. Een persconferentie kan deze balans verstoren en de Voorjaarsnota te veel gewicht geven. Voor eventuele vragen van de pers zullen wij gerichte spreekteksten aan u meegeven.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

To: Persoonsgegevens
From: Persoonsgegevens
Sent: Thur 5/12/2022 9:58:28 AM
Subject: FW: Vragen voorjaarsoverleg morgen
Received: Thur 5/12/2022 9:58:30 AM
[Twee varianten 18 april.docx](#)
[Beantwoording vragen voorjaarsoverleg 18 april 2022 def.docx](#)

Van: Persoonsgegevens
Verzonden: maandag 18 april 2022 20:03

Persoonsgegevens

Onderwerp: Vragen voorjaarsoverleg morgen

Ha Persoonsgegevens

Bijgevoegd treffen jullie de antwoorden op de vragen van donderdag.

Daarnaast voor jullie informatie twee pakketten waarin we het besprokene een plek hebben gegeven.

Pakket A bevat alleen bezwaarmakers in box 3 en geen versnelling WML.

Pakket B bevat de spaarvariant in box 3 en de versnelling WML.

Bij de dekking geven we nu telkens aan voor welk thema de verschillende knoppen worden ingezet.

Daarnaast hebben we een optionele koopkracht envelop opgenomen waarmee je alvast ruimte kunt creëren voor augustus, daar werd al over gedacht aan tafel.

Morgen zijn Persoonsgegevens ter plaatse aanwezig.

Zij zorgen dat er printjes aanwezig zijn.

Met groeten,
Persoonsgegevens

(in mln., + is saldobelastend)		2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc.
A	Kosten	2.500	3.700	5.150	6.250	6.000	6.100	6.100
	VPB (te dekken buiten Pillar 2)		1.000	600	600	600	600	600
	AOW koppeling 7,5%			1.100	2.200	2.300	2.400	2.400
	Box 3 alleen bezwaarmakers inkomsten	2.400	400	400				
	Box 3 alleen bezwaarmakers uitgaven	100	100					
	Defensie 2% in 2024 en 2025 en struc 2,2 mld.		1.200	1.900	2.200	2.200	2.200	2.200
	Koopkracht envelop		900	900	900	900	900	900
	Indicatief accres effect	0	100	250	350	*	*	*
B	Dekkingsvoorstel	0	-4.200	-5.800	-6.600	-6.600	-6.500	-6.100
Pillar II	VPB: verlagen schijfgrens naar 200.000		-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
AOW	Afschaffen IOAOW			-500	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
	Terugdraaien verhoging ouderenkorting		-200	-400	-600	-600	-600	-600
	Afschaffen Fiscale oudedagsreserve (FOR)		-100	-100	-100	-100	-100	-100
Box 3	Box 2: Afschaffen doelmatigheidsmarge gebruikelijk loon		-800	-800	-700	-700	-600	-200
Defensie	VPB: verhogen lage tarief van 15% naar 19%		-800	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
	Toerekenen Defensie		-200	-200	-200	-200	-200	-200
	Indexatie CA tranche 2022		-400	-400	-400	-400	-400	-400
KK	Box 3: verhogen tarief van 31% naar 33%		-300	-300	-300	-300	-300	-300
	Box 3: terugdraaien verhoging HVV		-100	-200	-300	-300	-300	-300
C	Saldo kosten +/- dekking (cumulatief 0)	2.500	-500	-650	-350	-600	-400	0
	Totaal uitgaven (+ = hogere uitgaven)	100	800	2.150	3.050	2.800	2.900	2.900
	Totaal lasten (+ = lastenverlichting)	2.400	-1.300	-2.800	-3.400	-3.400	-3.300	-2.900

* In het coalitieakkoord is het volume deel van het accres vastgezet op 1 miljard vanaf 2026. Dit betekent dat het accres voor Gemeentes en Provincies vanaf 2026 niet verhoogd wordt als gevolg van de per saldo hogere uitgaven.

**Bedragen zijn afgerond op 100 miljoen op prijspeil 2022. Voor AOW en IOAOW is het bedrag uit 2027 doorgetrokken naar de kolom structureel. Zo wordt het demografisch effect in de kolom structureel consistent meegenomen aan uitgavenkant en lastenkant.

VPB

Voor de VPB is struc. 0,6 mld. dekking nodig, deze wordt conform coalitieakkoord ingevuld door verlaging schijfgrens. Dit levert struc. 1,3 mld. op. De 0,7 mld. overdekking wordt gebruikt voor AOW (0,6 mld.) en envelop koopkracht (0,1 mld.).

AOW

De 2,4 mld. structureel voor AOW wordt voor 1,8 mld. gedekt door het afschaffen IOAOW, het terugdraaien van de verhoging van de ouderenkorting en het afschaffen van de fiscale oudedagsreserve. De resterende 0,6 mld. wordt gedekt uit de verlaging schijfgrens VPB.

Box 3

Het compenseren van de bezwaarmakers levert incidenteel 3,2 mld. aan inkomstenderving op en 0,2 mld. aan extra uitgaven. Dit wordt binnen de kabinetsperiode gedekt door de doelmatigheidsmarge gebruikelijk loon af te schaffen en het eerste jaar verlagen schijfgrens vpb. De structurele opbrengst van 0,2 mld. wordt toegevoegd aan de envelop koopkracht.

Defensie

De Defensie uitgaven gaan in 2024 en 2025 naar de 2% van het BBP. De benodigde 2,2 mld. in 2025 wordt structureel doorgetrokken. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat ten minste 0,2 mld. van de huidige uitgaven op de rijksbegroting toe te rekenen zijn aan de criteria van de NAVO-norm. De intensivering van 2 mld. hogere uitgaven wordt gedekt door verhoging vpb-tarief naar 19% (1,6 mld.) en de indexatiegelden coalitieakkoordmiddelen (0,4 mld.).

Koopkracht envelop

Voor de augustusbesluitvorming wordt 0,9 mld. gereserveerd voor de koopkracht. Dit wordt gedekt uit box 3 (0,6 mld., box 2 gebruikelijk loon (0,2 mld.) en vpb schijfgrens (0,1 mld.).

(in mln., + is saldobelastend)		2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc.
A	Kosten	7.000	5.650	7.650	6.850	6.600	6.600	6.400
	VPB (te dekken buiten Pillar 2)		1.000	600	600	600	600	600
	AOW koppeling 7,5%			1.100	2.200	2.300	2.400	2.400
	Box 3 Spaarvariant inkomsten	6.900	400	400				
	Box 3 Spaarvariant uitgaven	100	100	100				
	Defensie 2% in 2024 en 2025 en struc 2,2 mld.		700	1.900	2.200	2.200	2.200	2.200
	WML vervroegen naar 2023		2.200	2.100	500	500	400	200
	Koopkracht envelop		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
	Indicatief accres effect	0	250	450	350	*	*	*
B	Dektingsvoorstel	-100	-7.800	-8.800	-9.350	-7.200	-7.100	-6.400
Pillar II	VPB: verlagen schijfgrens naar 200.000		-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
AOW	Afschaffen IOAOW		-500	-1.000	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
	Terugdraaien verhoging ouderenkorting		-200	-400	-600	-600	-600	-600
	Afschaffen Fiscale oudedagsreserve (FOR)		-100	-100	-100	-100	-100	-100
Box 3	Box 3: verhogen tarief van 31% naar 34%		-400	-400	-400	-400	-400	-400
	Box 3: terugdraaien verhoging HVV		-100	-200	-300	-300	-300	-300
	Box 2: Afschaffen doelmatigheidsmarge gebruikelijk loon		-800	-800	-700	-700	-600	-200
	30%-regeling beperken tot Balkenende norm			0	-50	-100	-100	-100
Defensie	VPB: verhogen lage tarief van 15% naar 19%		-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
	Toerekenen Defensie		-200	-200	-200	-200	-200	-200
	Indexatie CA tranche 2022	-100	-500	-700	-800	-800	-800	-500
WML/Box3	Fondsen (6,4 mld.)		-2.100	-2.100	-2.200			0
C	Saldo kosten -/- dekking (cumulatief 0)	6.900	-2.150	-1.150	-2.500	-600	-500	0
	Totaal uitgaven (+ = hogere uitgaven)	0	-50	1650	950	2900	2900	3000
	Totaal lasten (+ = lastenverlichting)	6.900	-2.100	-2.800	-3.450	-3.500	-3.400	-3.000

* In het coalitieakkoord is het volume deel van het accres vastgezet op 1 miljard vanaf 2026. Dit betekent dat het accres voor Gemeentes en Provincies vanaf 2026 niet verhoogd wordt als gevolg van de per saldo hogere uitgaven.

**Bedragen zijn afgerond op 100 miljoen op prijspeil 2022. Voor AOW en IOAOW is het bedrag uit 2027 doorgetrokken naar de kolom structureel. Zo wordt het demografisch effect in de kolom structureel consistent meegenomen aan uitgavenkant en lastenkant.

VPB

Voor de VPB is struc. 0,6 mld. dekking nodig, deze wordt conform coalitieakkoord ingevuld door de schijfgrens te verlagen. Dit levert struc. 1,3 mld. op. De 0,7 mld. overdekking wordt gebruikt voor AOW (0,6 mld.) en envelop koopkracht (0,1 mld.).

AOW

De 2,4 mld. structureel voor AOW wordt voor 1,8 mld. gedekt door het afschaffen IOAOW, het terugdraaien verhoging van de ouderenkorting en afschaffen fiscale oudedagsreserve. Uit verlaging schijfgrens VPB wordt 0,6 mld. gedekt.

Box 3

De spaarvariant levert incidenteel 7,7 mld. aan inkomstenderving op en 0,3 mld. aan extra uitgaven. Dit wordt binnen de kabinetsperiode gedekt door de doelmatigheidsmarge gebruikelijk loon af te schaffen en de fondsen te verlagen. De structurele opbrengst van het afschaffen van de doelmatigheidsmarge gebruikelijk loon gaat naar koopkracht (0,2 mld.).

Defensie

De Defensie uitgaven gaan in 2024 en 2025 naar de 2% van het BBP. De benodigde 2,2 mld. in 2025 wordt structureel doorgetrokken. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat ten minste 0,2 mld. van de huidige uitgaven op de rijksbegroting toe te rekenen zijn aan de criteria van de NAVO-norm. De intensivering van 2 mld. hogere uitgaven wordt gedekt door verhoging vp-b-tarief naar 19% (1,6 mld.) en de indexatiegelden coalitieakkoordmiddelen (0,4 mld.).

WML

De verhoging van de WML gaat in 2023 in. Dit kost t/m 2027 per saldo 4,7 mld. meer (5,7 mld. extra uitgaven en 1 mld. extra dekking IOAOW) en structureel 0,2 mld. De structurele uitgaven worden gedekt uit 30%-regeling (0,1 mld.) en de indexatiegelden coalitieakkoordmiddelen (0,1 mld.)

Koopkracht envelop

Voor de augustusbesluitvorming wordt 1 miljard gereserveerd voor de koopkracht. Dit wordt gedekt uit box 3 (0,7 miljard, box 2 gebruikelijk loon (0,2 miljard) en vpb schijfgrens (0,1 miljard).

Fondsen

Om de resterende incidentele meerkosten van de spaarvariant en de verhoging WML per 1/1/23 te dekken wordt 6,4 mld. uit de fondsen gehaald. De verdeling is naar rato: 40% klimaat, 30% stikstof, 25% Groiefonds en 5% Wetenschapsfonds.

1. WML

Wanneer is besluitvorming nodig om het WML per 2023 te verhogen?

Antwoord: De Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag biedt de mogelijkheid om in het geval van bijzondere omstandigheden de hoogte van het minimumloon per AMvB aan te passen. Dat is mogelijk per 1-1-2023 indien na voorjaarsbesluitvorming direct wordt gestart met dit traject en zich geen onverwachte obstakels voordoen.

Bij besluitvorming in augustus is het traject via AMvB met inwerkingtreding per 1-1-2023 ambitieus en zal dit alleen haalbaar zijn met volledige medewerking van uitvoeringsorganisaties, de Kamers (in verband met de voorhangprocedure) en de Raad van State.

De verhoging bij AMvB betekent echter dat alle aan het WML-gekoppelde regelingen (ca 80) meestijgen, dus ook de AOW, de loongerelateerde uitkeringen, en de grenzen in tal van andere regelingen die zijn gerelateerd aan het WML.

Is het mogelijk om het WML per 2023 te verhogen middels spoedwetgeving? Wat betekent dit voor de uitvoering?

Antwoord: Het is in de ogen van het ministerie van SZW niet haalbaar om het wetstraject een jaar te versnellen met inwerkingtreding per 1-1-2023. Daarnaast geeft het UWV aan dat ontkoppelen van loongerelateerde uitkeringen niet uitvoerbaar is per 1-1-2023 omdat het een systeemaanpassing betreft waarvoor op deze termijn geen IV-capaciteit is. Mocht het spoedwetgevingstraject dus (onverwachts) wel op tijd afgerond kunnen zijn dan betekent dit niet dat het uitvoeringstechnisch mogelijk is om de loongerelateerde uitkeringen te ontkoppelen.

Is het mogelijk om het WML per 1 juli te verhogen? Welke problemen levert invoering halverwege het jaar op?

Antwoord: Een buitengewone verhoging (bovenop de reguliere indexatie) van het wettelijk minimumloon per 1 juli van een jaar verhoudt zich slecht met regelingen die werken volgens een jaarsystematiek zoals de fiscaliteit en toeslagen. Door een buitengewone minimumloonverhoging neemt het inkomen toe, hetgeen kan leiden tot een tussentijdse verandering in de hoogte van de toeslagen waarop een huishouden aanspraak maakt, met mogelijke terugvorderingen en inkomensonzekerheid bij de toeslagontvanger tot gevolg.

Wat zijn de budgettaire effecten van het per 2023 verhogen van het WML?

Antwoord: Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitgavenmutaties bij koppeling van de AOW aan de WML-verhoging van 7,5% (stap 1) en bij het vervolgens vervroegen van de eerste WML-verhoging naar 1 januari 2023 en de tweede naar 1 januari 2024 (stap 2). Vervroeging van de WML-verhogingen leidt tot incidentele uitgaven in 2023 en 2024 en heeft een structurele doorwerking van 0,1 miljard door een indexeringseffect vanuit 2023¹. Vanwege de route via een Amvb worden de

daglonen van het zittend bestand in de loongerelateerde uitkeringen (WW, ZW, WIA, WAO) in 2023 'automatisch' verhoogd; ze kunnen niet worden ontkoppeld zoals voorzien was in het coalitieakkoord. Dit effect is structureel nul doordat het zittend bestand op enig moment uitstroomt. In de tabel is ervan uitgegaan dat de loongerelateerde uitkeringen van het zittend bestand in 2024 - conform systematiek in het coalitieakkoord - niet worden verhoogd. Tot slot is er een budgettair effect a.g.v. het feit dat een deel van de toekomstige instroom in de loongerelateerde uitkeringen op een structureel hoger niveau instroomt, doordat het maximum dagloon wordt verhoogd in 2023 (ook deze kan niet worden 'ontkoppeld'). Dit heeft een structurele doorwerking van 0,1 miljard. In de tabel is ervan uitgegaan dat het maximum dagloon in 2024 - conform systematiek in het coalitieakkoord - niet wordt verhoogd.

<i>mld. euro, + = hogere uitgaven (constante prijzen, prijspeil 2022)</i>	2023	2024	2025	2026	2027
Stap 1 AOW-koppelen aan WML-verhoging 7,5% cf. planning CA	0,0	1,1	2,2	2,3	2,4
Stap 2 Vervroegen WML-verhoging naar 1-1-2023 en 1-1-2024	2,2	2,1	0,5	0,5	0,4
<i>vv. Doorwerking op uitkeringen cf. CA + op AOW</i>	1,6	1,7	0,1	0,1	0,1
<i>vv. Zittend bestand loongerelateerde uitkeringen (alleen 2023)</i>	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3
<i>vv. Nieuwe instroom boven oude max dagloon (alleen 2023)</i>	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal (stap 1 + stap 2)	2,2	3,2	2,7	2,8	2,8

¹ Bij verhoging via AmvB wordt eerst de reguliere indexatie toegepast en daarbovenop de beleidsmatige verhoging. Bij de voorziene wetwijziging n.a.v. CA worden beide verhogingen tegelijk toegepast op het WML-bedrag. De systematiek bij AmvB leidt tot licht (structureel) hoger WML-niveau.

Wat zijn de effecten op de koopkracht?

Effecten verhoging WML (invulling CA en variant) voor werkenden en uitkeringsgerechtigden

CA-Invulling	.Variant
WML +7,5% in 2 stappen per 1-1-2024.	WML +7,5% in 2 stappen per 1-1-2023.
Sociale minimumuitkeringen (dus bijstand, wajong, Anw, TW, etc) gekoppeld.	Eerste stap bij AMvB per 1-1-2023 dus alles gekoppeld (ook AOW en loongerelateerd).
AOW en loongerelateerd (WW, WIA, ZW, etc) ontkoppeld.	Tweede stap per 1-1-2024 conform CA, maar AOW wel volledig gekoppeld Pensioenfranchise stijgt mee met AOW-verhoging. Loongerelateerd ontkoppeld in tweede stap.
Voorlopige invulling 3 mld pakket:	Voorlopige invulling 3 mld pakket:
AK verhoogd per 2023 met €384 eerste 2 knikpunten en €434 derde knikpunt + doorwerking WML teruggedraaid per 2024	Idem, maar doorwerking WML teruggedraaid per 2023
Jonggehandicaptenkorting gehalveerd en dubbele AHK in bijstand met 10%-punt extra afgebouwd in 2 stappen per 2024.	Idem, maar in 2 stappen per 2023 ²

- Door de variant gaan uitkeringsgerechtigden met een loongerelateerde uitkering erop vooruit t.o.v. CA: hun uitkering stijgt immers mee met de eerste tranche WML-verhoging. Dat leidt ertoe dat de mediane koopkrachtontwikkeling van de groep uitkeringsgerechtigden stijgt met gemiddeld 0,7% over de kabinetsperiode. Dat was 0,5% op basis van stand CEP. Ook werknemers hebben voordeel van de variant, door het opschuiven van de pensioenfranchise die is gekoppeld aan de AOW. Werkenden gaan hierdoor minder pensioen afdragen (hier staat in de toekomst een lager aanvullend pensioen tegenover). Hierdoor stijgt de koopkracht van werkenden in de variant gemiddeld met 0,5% tegen 0,4% bij stand CEP.

Mediane koopkrachtontwikkeling over de kabinetsperiode (o.b.v. CEP-raming)

	CA-Invulling	Variant
Werkenden	0,4%	0,5%
Uitkeringsgerechtigden	0,5%	0,7%

- Onderstaande voorbeelden geven een illustratie van de cumulatieve inkomenseffecten van bovengenoemde pakketten.
  - Werknemers die het WML verdienen gaan er het meeste op vooruit (+7,1% in variant, in de CA-variant was dat +7,0%). Zij hebben voordeel van de WML-verhoging en de intensivering van de AK. De variant is voor hen vooral een schuif in de tijd, plus een klein positief inkomenseffect door het opschuiven van de pensioenfranchise. Werkenden met hogere inkomens hebben vooral voordeel van de intensivering in de AK (+1,7% voor werkenden met modaal inkomen in variant, in de CA-variant was dat +1,6%).
  - Voor bijstandsgerechtigden en wajongers leidt de variant alleen tot een schuif in de tijd t.o.v. CA-variant. Door de nieuwe variant gaan zij er al in 2023 op vooruit. Voor beide groepen wordt een deel van het voordeel van de WML-verhoging afgeroomd (dubbele AHK bijstand en jonggehandicaptenkorting²). Per saldo resteert een positief inkomenseffect.
  - Mensen met een loongerelateerde uitkering hebben veel voordeel van de variant t.o.v. de CA-variant. Dat komt omdat hun uitkering stijgt met de eerste tranche van de WML-verhoging. I.t.t. bijstands,- en wajonggerechtigden wordt dit voordeel niet afgeroomd door andere maatregelen. In 2023 gaan zij er daardoor fors meer op vooruit.

Inkomenseffecten CA en variant

	CA-Invulling	w.v. 2023	w.v.2024	w.v.2025
--	--------------	-----------	----------	----------

^{2,2} Indien omwille van de uitlegbaarheid van het pakket zou worden afgezien van het afromen van het voordeel voor jonggehandicapten en sociale minima in de eerste tranche per 1-1-2023, betekent dat een additionele budgettaire derving van 130 mln incidenteel en 60 mln structureel (het inkomenseffect in 2023 komt dan uit op +2,3% voor een bijstandsgerechtigde en +2,7% voor een wajonger).

werkende 100% WML	7,0%	1,9%	2,5%	2,5%
werkende modaal	1,6%	1,6%	0,0%	0,0%
bijstand	3,2%	0,0%	1,6%	1,6%
wajong	2,7%	0,0%	1,4%	1,4%
WIA (modaal voor arbeidsongeschiktheid)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	Variant	w.v. 2023	w.v.2024	w.v.2025
werkende 100% WML	7,1%	4,5%	2,6%	0,0%
werkende modaal	1,7%	1,6%	0,1%	0,0%
bijstand	3,2%	1,6%	1,6%	0,0%
wajong	2,7%	1,4%	1,4%	0,0%
WIA (modaal voor arbeidsongeschiktheid)	3,4%	3,4%	0,0%	0,0%

Is het mogelijk om per 1 januari 2023 unilateraal Pijler 2 te implementeren?

Antwoord:

- Inzetten op unilateraal of versterkte samenwerking per 31 dec 2023 is mogelijk, maar unilateraal per 31 dec 2022 is geen reële optie.
- De compromistekst van de richtlijn zoals die er nu ligt gaat uit van een verplichte inwerkingstredingdatum per 31 december 2023. Het is op basis van deze compromistekst niet toegestaan om Pijler 2 voor deze datum nationaal al toe te passen.
- De verwachting is dat er – hopelijk in mei of juni - in de EU overeenstemming wordt bereikt over de richtlijn mhoo inwerkingtreding per 31 december 2023. Unilateraal implementeren in 2023 is vanaf dat moment niet meer toegestaan en in strijd met EU-recht. Unilateraal implementeren in 2023 is theoretisch nu mogelijk maar dat heeft geen nut omdat naar verwachting binnen enkele maanden, zodra er overeenstemming is over de richtlijn, dit niet langer is toegestaan.
- Het is ook niet opportuun om op dit moment unilateraal vooruit te lopen op deze internationale ontwikkelingen waarover reeds consensus is bereikt en waarover in de EU op korte termijn overeenstemming wordt verwacht (ook over de datum van inwerkingtreding voor de hele EU).
- De kracht zit hem juist in de gezamenlijke en gecoördineerde aanpak binnen de Europese Unie. Uitgangspunt is daarom dat Pijler 2 binnen de Europese Unie op dezelfde manier wordt geïmplementeerd en dat deze implementatie gelijktijdig in werking treedt.
- De budgettaire opbrengst zal aanzienlijk minder zijn bij het unilateraal implementeren van Pijler 2 door Nederland omdat er – als gevolg van gedragseffecten - aanzienlijk minder winsten naar Nederland verschoven zullen worden. Omdat NL het enige EU-lidstaat is dat vooruitloopt Pijler 2 zullen bedrijven in 2023 daarop anticiperen. Een ‘alleingang’ van NL door internationale afspraken te doorbreken en als enige EU-lidstaat Pijler 2 met ingang van 1/1/2023 unilateraal te implementeren leidt slechts tot een kwart van de budgettaire opbrengst van Pijler 2, namelijk minder dan 100 mln. in plaats van 400 mln.
- Als onverhoopt de EU richtlijn medio dit jaar niet tot stand komt dan bezien of NL ofwel unilateraal per 31 december 2023 kan implementeren ofwel via versterkte samenwerking in de EU om fragmentatie zoveel mogelijk te voorkomen. Per 31 december 2022 zal naar verwachting op onvoldoende consensus kunnen rekenen voor versterkte samenwerking

omdat er meerdere lidstaten gepleit hebben voor latere inwerkingtreding en dit thans niet meer ter discussie lijkt te staan.

2. Box3

Klopt het dat bezwaarmakers – indien wordt gekozen voor een variant van rechtsherstel met een harde grens ten aanzien van de groep niet-bezwaarmakers - met een vermogen van € 700.000 in aanmerking komen voor rechtsherstel, terwijl niet-bezwaarmakers met hetzelfde bedrag aan vermogen niet in aanmerking komen voor rechtsherstel?

Antwoord:

- Dat klopt. Voor de belastingplichtigen die hebben meegedaan aan de procedure massaal bezwaar (bezwaarmakers) geldt dat de inspecteur gehouden is de belastingaanslagen te verminderen in lijn met het arrest. Een eventuele grens geldt niet voor deze belastingplichtigen.
- Indien wordt gekozen voor een harde grens ten aanzien van de groep niet-bezwaarmakers van bijvoorbeeld € 500.000 box 3-vermogen, dan komt een bezwaarmaker met € 700.000 vermogen wel in aanmerking voor rechtsherstel, maar een niet-bezwaarmaker met € 700.000 vermogen niet.

Kun je de afwenteling via ambtshalve vermindering over (bijvoorbeeld) 10 jaar uitspreiden?

Antwoord:

- Nee, op grond van de wet is dit niet mogelijk. Een ambtshalve vermindering geschiedt via een vermindering van de aanslag.
- Voor de behandeling van een verzoek tot ambtshalve vermindering gelden vaste termijnen uit het bestuursrecht. De primaire behandeltermijn van een dergelijk verzoek is acht weken en kan vervolgens worden verlengd met een redelijke termijn. Vaak wordt een redelijke termijn nogmaals ingevuld met acht weken. Een terug te geven bedrag dient na behandeling vervolgens binnen zes weken te worden uitbetaald.

Kun je onderscheid tussen spaarvariant in 2021 maken en alleen bezwaarmakers in de jaren 2017-2020?

Antwoord:

- Voor 2021 moet rechtsherstel worden geboden aan alle belastingplichtigen omdat de aanslagen nog opgelegd moet worden. Voor 2021 is dus geen keuze in de reikwijdte van de doelgroep.
- Voor de jaren 2017-2020 is sprake van een keuze of ook rechtsherstel wordt verleend aan mensen waarvan de belastingaanslag al onherroepelijk vaststond op het moment van het arrest (de niet-bezwaarmakers).
- De nieuwe forfaitaire berekening van het rendement (spaarvariant of variant met alle vermogenscategorieën) is voor alle belastingplichtigen waarvoor rechtsherstel wordt verleend hetzelfde. Het is niet mogelijk om een andere variant toe te passen voor verschillende groepen (bezwaarmakers en niet-bezwaarmakers).

3. Vragen overig lasten

Wat is je oloploop in de opbrengst heffingsvrij vermogen terugzetten in box3?

Antwoord: In het CA is een oloploop ingeboekt van 100 mln. in 2023, 200 mln. in 2024 en 300 mln. in 2025 en structureel. Met het terugdraaien van deze (oplopende) verhoging blijft het heffingsvrij vermogen 50.000 euro.

Verhuurd vastgoed, welke fiche 28 bouwstenen is dit? Wat gebeurt er precies?

Antwoord: Het betreft fiche 28 uit Bouwstenen voor een beter belastingstelsel. De BOR/DSR zijn alleen van toepassing op ondernemingsvermogen en niet op beleggingsvermogen. Onderscheid maken tussen deze vormen is lastig, vooral bij vastgoed. Door vastgoedexploitatie wettelijk standaard aan te merken als beleggingsvermogen wordt hierover de nodige duidelijkheid verschaft. Daarnaast wordt voorkomen dat de reikwijdte van de BOR en DSR onbedoeld toeneemt. De maatregel voorkomt een mogelijke toekomstige (forse) derving van belastinginkomsten; er is geen budgettaire opbrengst.

Verhuurd vastgoed, wat levert dit op?

Antwoord: PM DGFZ

CU, terugdraaien van de 700k naar 500k; lenen uit de eigen BV? Hebben wij deze maatregel in beeld als onderdeel plaatje?

Antwoord: Het beperken van lenen van de eigen bv is een effectieve maatregel om uitstel (en afstel) van belasting in box 2 te voorkomen. Dit levert 6 mln. per jaar op vanaf 2023. De geraamde budgettaire opbrengst is beperkt doordat er in de raming van uitgegaan wordt dat de maatregel er vooral voor zorgt dat belastingen naar voren worden gehaald.

4. Indexatie intensiveringen

Hoe zijn de opbrengsten van het niet indexeren van de intensiveringen uit het coalitieakkoord verdeeld?

Antwoord: Het coalitieakkoord is in december 2021 afgerond. De intensiveringen uit het coalitieakkoord worden jaarlijks geïndexeerd. Gekozen kan worden om de intensiveringen niet te verhogen met het prijsverschil tussen 2022 en 2021. Onderstaande tabel laat zien dat het eenmalig niet indexeren structureel 591 miljoen aan dekking oplevert. 100 miljoen hiervan is al ingezet om de Algemene Kinderbijslag Wet (AKW) alsnog te kunnen indexeren. Dit betekent dat er nog 491 miljoen structureel als dekking ingezet kan worden.

in mln.	2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc
Indexatie CA-middelen tranche 2022	205	609	868	933	953	932	591
AKW indexatie	-59	-106	-127	-130	-130	-100	-100
Totaal	146	503	741	803	823	832	491

Per begroting is dit als volgt verdeeld:

(begroting)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
BZ	5	5	4	11	11	11	10
JenV	6	21	32	38	33	36	46
BZK	2	25	28	28	18	13	12
OCW	64	110	154	138	143	155	128
FIN	1	2	3	3	0	0	0
DEF	14	58	128	132	94	97	89
IenW	12	68	95	108	86	87	80
EZK	0	34	80	132	211	218	28
LNV	1	23	42	49	106	110	3
SZW	4	13	22	32	31	29	27
VWS	22	60	70	65	58	46	42
GF/PF	9	65	64	49	12	10	9
Diverse	6	18	19	19	19	19	18
Totaal	146	503	741	803	823	832	491

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de minister

*aanhouden deze week
nog versie
rekest etc*

Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

nota

Oplegnota Voorjaarsnota 2022

Datum

13 mei 2022

Notanummer

2022-0000147310

Bijlagen

geen

Aanleiding

Hierbij ontvangt u het huidige concept van de Voorjaarsnota voor commentaar. Op 18 mei wordt de definitieve Voorjaarsnota verspreid aan de MR via AZ. Op 20 mei staat deze geagendeerd voor de Ministerraad. Deze wordt naar verwachting na de Ministerraad op 20 mei verzonden naar de Eerste en Tweede Kamer.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de huidige versie van de Voorjaarsnota?

Kern

- Ten opzichte van de concept-Voorjaarsnota zijn er een aantal passages veranderd/toegevoegd waar wij uw aandacht voor vragen:
  - In Hoofdstuk 2 is een zin opgenomen over de oplopende rente conform ons eerdere voorstel, we zullen naar aanleiding van uw reactie op eerdere nota hier nog naar kijken.
  - In Hoofdstuk 2 is een passage opgenomen over de uitstaande belastingschuld.
  - In Hoofdstuk 3 worden de maatregelen met betrekking tot VPB, Box 3, AOW, Defensie en verhogen WML inzichtelijk gemaakt.
  - In Hoofdstuk 7 zijn teksten toegevoegd over de horizontale toelichting.
  - De aanvullende politieke besluitvorming is opgenomen in de tabellen.
- Het huidige concept van de Voorjaarsnota is nog niet volledig. De volgende zaken zijn nog niet compleet:
  - Op 16 mei worden de realisatiecijfers van de inkomsten verwerkt, waardoor de EMU-schuld, het EMU-saldo, de rente en daarmee ook de accessen voor het Gemeente- en Provinciefonds nog wijzigen. Het saldo en de schuld worden nog geüpdatet ten opzichte van de voorlopige Voorjaarsnota.
  - Tabel 7 met betrekking tot box 3, AOW, WML en Defensie is nog niet geüpdatet. De doorwerking in de plafondtoetsen is ook nog niet opgenomen.
  - Een aantal Oekraïne boekingen missen nog.
  - De 2,2 miljard dekking fondsen was in eerste instantie naar rato verdeeld: vandaag wordt naar verwachting besloten dat dit

- 40/30/30 verdeeld moet worden. Dit leidt tot een grotere boeking op het NGF en de ombuiging op stikstof en klimaat wordt lager.
- De dekking vanuit de LPO tranche 2022 CA-middelen moet nog geboekt worden en is afhankelijk van het gesprek met Dhr. Paternotte aanstaande maandag.
- Maatschappelijke diensttijd moet ook cf besluitvorming worden geboekt.
- Er wordt nog gewerkt aan een aanbiedingsbrief waarin ook de VJN in 'nieuwe vorm' zal worden geduid (meerjarig karakter).
- Gelet op de wens van de oppositie om een debat over de Voorjaarsnota n.a.v. het politiek gemaakte rondje, is het een optie om aan de Kamer toe te zeggen dat ze eind volgende week de Voorjaarsnota krijgen en er daarna (versneld) een debat kan worden gevoerd. Dit voorkomt mogelijk ook twee debatten en maakt het mogelijk dat de Eerste Kamer de VJN ook voor het zomerreces behandelt. Alternatief is vasthouden aan het oorspronkelijke schema (VJN debat is nu gepland op 6 juli).

Toelichting

- De volgende zin is opgenomen over de rente:
  - Daarnaast leidt de oplopende rente tot hogere lasten op leningen voor zowel burgers, bedrijven als de overheid.
- De volgende passage is opgenomen over de uitstaande belastingschuld:
  - De uitstaande belastingschuld bedraagt in mei ruim 20 miljard euro. Rekening houdend met micro-economische data wordt de raming van de aflossing van deze belastingschulden neerwaarts bijgesteld (zie ook paragraaf PM). Het kabinet heeft eerder aangegeven niet te kiezen voor het generiek (geheel of gedeeltelijk) kwijtschelden van de belastingschuld. Wel blijft het kabinet de ontwikkeling van de uitstaande belastingschuld nauwgezet volgen. Zo is er naar aanleiding van de motie Mulder een internetconsultatie gehouden naar eventuele knelpunten bij het aflossen van belastingschulden en zal een Ronde Tafel-sessie worden georganiseerd met betrokkenen. Het verslag en de appreciatie hiervan zal voor de zomer door het kabinet aan de Kamer worden gezonden. De gevraagde scenario's voor ondernemingen met toekomstperspectief om de terugbetaaltermijn te verlengen zal hierbij worden betrokken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

memo

Maatregelen koopkracht 2022

Inhoudelijke lijn koopkracht 2022

- De afgelopen maanden zijn, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne, de prijzen voor energie flink opgelopen. In april bedroeg de inflatie 9,6% t.o.v. april 2021. Zowel dit kabinet als het vorige kabinet hebben maatregelen genomen om de effecten van de hoge energieprijzen voor huishoudens te dempen.
- In het najaar heeft het vorige kabinet de energiebelasting voor burgers en bedrijven verlaagd. De kosten hiervan bedroegen 3,2 mld. Deze baten kwamen voor ongeveer 2,7 mld. terecht bij burgers. In het voorjaar heeft het kabinet daarnaast nog voor 2,6 mld. aan aanvullende maatregelen genomen. De energietoeslag om kwetsbare huishoudens te ondersteunen is daarbij verhoogd, de btw op energie is verlaagd, de accijns op brandstoffen is verlaagd en het budget voor energiebesparende maatregelen is naar voren gehaald.
- De generieke maatregelen, zoals de verlaging van de energiebelasting en de accijns op brandstoffen, hebben de inflatie gedempt met 1,3%. De btw-verlaging op energie zal een aanvullend dempend effect hebben op de inflatie.
- Generieke maatregelen kunnen de hoge inflatie echter niet neutraliseren zonder de rekening bij toekomstige generaties neer te leggen. Hoge energie- en voedselprijzen en verstoorde productieketens maken onze importen duurder zodat we collectief aan welvaart verliezen. Het is dus niet mogelijk om iedereen te compenseren.
- Herstel van de koopkracht zal voornamelijk moeten komen van aanpassing van de lonen. De cao-lonen vertonen de afgelopen maanden een stijgende trend. Bedroeg de stijging in januari en februari nog ongeveer 2,5%, in april is dit al 3,4%. Een eerste indicatie laat zien dat dit in mei hoger uit zal komen.
- Ook worden bij de halfjaarlijkse indexatie van het minimumloon de uitkeringen geïndexeerd. Dit betekent dat de meeste uitkeringen per 1 juli met 1,81% worden verhoogd.
- Desondanks kunnen kwetsbare huishoudens door de hoge inflatie acuut in de problemen raken. Om deze kwetsbare huishoudens tegemoet te komen is besloten tot een eenmalige tegemoetkoming van €800 via gemeenten (Schouten-regeling). De mogelijkheden om deze huishoudens in 2022 aanvullend te compenseren zijn zeer beperkt.
- De maatregelen die nog voor 2022 genomen kunnen worden, staan uitgewerkt in de tabel 'Inventarisatie koopkrachtmateregelen 2022'.

- Maatregelen die niet meer als tegemoetkoming voor 2022 ingevoerd kunnen worden, zijn hierin niet opgenomen. Dit zijn bijvoorbeeld een verhoging van toeslagen, verhoging van het WML of het verlagen van de btw. Laatstgenoemde is weliswaar mogelijk per 1 oktober, maar vanwege de uitvoering is het niet mogelijk deze aanpassing terug te draaien voor 2029. Een eventuele aanpassing zou dus structureel van aard zijn.
- Voor 2023 zijn er dus meer mogelijkheden, waarmee gericht compensatie geboden kan worden. Besluitvorming hierover kan plaatsvinden in augustus. Dit biedt de volgende voordelen:
  - Besluitvorming over het dempen van de effecten van inflatie kan samengaan met besluitvorming over koopkracht en het driemiljardpakket uit het coalitieakkoord.
  - Het CPB komt met een nieuwe raming van de koopkracht voor 2023. Dit verkleint de onzekerheid in de economische ramingen, die zeker dit jaar groot zijn. Hiermee kunnen koopkrachtmaatregelen zo gericht mogelijk worden vormgegeven.

Inventarisatie koopkrachtmaatregelen 2022

Maatregel	Invoering mogelijk per	Budgettaire consequenties	Effect huishoudens
1. Verhogen compensatie gemeenten (Schouten-regeling)	Onduidelijk.	Voor verhoging van €100 ongeveer € 100M (€1M per euro uitkering)	Verhoging van de eenmalige uitkering met (bijvoorbeeld) €100.
2. Verlagen accijns op brandstof	1-7-2022, mits aan randvoorwaarden voldaan	Per cent verlaging (2^e helft 2022): Benzine: 21 mln. Diesel: 27 mln. LPG: 2 mln.	Verlaging benzineprijs met 1 ct. en verlaging dieselprijs met 1 ct. als deze volledig worden doorberekend.
3. Gratis OV	Onduidelijk.	PM	Gratis reizen met het OV.
4. Subsidies voor voedsel-banken	+/- 3 maanden.	Afhankelijk van vormgeving (huidige subsidie is 4 mln.)	Garandeert dat de Voedselbank een toename in aanvragen aankan
5. Subsidies kinderarmoede	+/- 3 maanden.	Afhankelijk van vormgeving (huidige subsidie is 10 mln.)	Kinderen in armoede worden ondersteund met initiatieven zodat zij bijv. kunnen blijven sporten
6. Verhogen budget bijzondere bijstand	Geen wetswijziging nodig, kan snel.	Afhankelijk van vormgeving (huidige uitgave is 550-600 mln.)	Gemeenten krijgen meer ruimte om inwoners te helpen met incidentele hoge kosten

Beschrijving maatregelen

1. Verhogen compensatie gemeenten (Schouten-regeling)

Afgelopen najaar is besloten tot een eenmalige tegemoetkoming voor huishoudens met een laag inkomen die via de gemeente wordt toegekend. Voor deze maatregel is in eerder 800 miljoen euro gereserveerd. Het richtbedrag kan worden verhoogd, maar het is onduidelijk wat dit betekent voor de uitvoering.

2. Verlagen accijns op brandstof

De accijnzen op brandstoffen kunnen gedurende het jaar worden aangepast. De uitvoering heeft na afronding van de wetsbehandeling nog enkele weken nodig om dit voor te bereiden. Voorwaarde is wel dat de teruggaafmogelijkheid voor brandstof in het vrije verkeer wordt uitgesloten.

3. Gratis OV

PM

4. Subsidies voor voedselbanken

Tijdens de coronacrisis heeft het kabinet besloten Voedselbanken Nederland te ondersteunen met noodsubsidie noodsteun die de voedselbanken kunnen aanwenden als het eigen calamiteitenfonds van Voedselbanken Nederland leeg zou raken. De voedselbank houdt bij het bepalen van het inkomen rekening met (een stijging van) vaste lasten zoals de energierekening, waardoor ook huishoudens die in de knel komen door de hogere energieprijzen, voor deze hulp in aanmerking komen. Eventuele extra middelen kunnen gefinancierd uit de envelop arbeidsmarkt, armoede en schulden. Het is onzeker of partijen aanvullende middelen wel weggezet krijgen.

5. Subsidies kinderarmoede

Er kan een impuls gegeven worden aan subsidies die erop gericht zijn kinderarmoede te bestrijden. Dit is een redelijk gerichte maatregel. De uitkomsten zijn echter weinig zichtbaar en de doeltreffendheid is lastig in te schatten zonder een holistische aanpak. Eventuele extra middelen zouden gefinancierd kunnen worden uit de envelop arbeidsmarkt, armoede en schulden. Het is onzeker of partijen aanvullende middelen wel weggezet krijgen.

6. Verhogen budget bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand is een instrument voor gemeenten om inwoners te helpen met incidentele hogere kosten. Zo kan een tegenslag, zoals een kapotte wasmachine, opgevangen worden. Draagkracht wordt meegenomen bij de beoordeling. De meeste gemeenten hanteren een inkomensgrens van 120% van het sociaal minimum. Het is mogelijk om extra geld in dit potje voor gemeenten te storten, en/of hen te vragen om de inkomensgrens tijdelijk op te hogen. Eventuele extra middelen zullen dus via een algemene uitkering aan het gemeentefonds worden toegevoegd, en kunnen gefinancierd worden uit de envelop arbeidsmarkt, armoede en schulden.

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Persoonsgegevens

nota

Doorwerking WML verhoging in drie stappen

Datum
16 mei 2022
Notanummer
2022-0000149359
Bijlagen
geen

Aanleiding

Tijdens de voorjaarsoverleggen is besloten om het WML-pakket een jaar eerder in te voeren en daarmee om het geheel in drie stappen i.p.v. twee stappen in te voeren. Dit geldt ook voor de bezuinigingen op de jonggehandicaptenkorting (JGK) en de afbouw van de dubbele AHK in de bijstand. Minister Schouten heeft kabinet

eenheid kabinetsbeleid

Kern en advies

- Wij adviseren u niet mee te gaan met het eventuele verzoek van Schouten om de volgende redenen:

- Het terugdraaien van deze maatregelen zorgt voor een budgettair gat in het voorjaarspakket van ca. 140 mln. cumulatief. Schouten zal

eenheid kabinetsbeleid

eenheid kabinet Dit is echter een partiele benadering. Er zijn ook ramingen in het voorjaarspakket die nu hoger uitpakken. Per saldo zijn de tegenvallers door ramingsbijstellingen over het hele pakket groter dan de meevallers. Er is dus geen extra ruimte ten opzichte van de gemaakte afspraken.

- Daarnaast is er ook een inhoudelijke logica: het betreft het voorzetten van de afspraak in het CA. Om werken lonender te maken is in het CA afgesproken om het voordeel van de verhoging van het WML voor deze uitkeringsgerechtigden te verminderen. Omdat het WML nu eerder wordt verhoogd, is het logisch om ook de vermindering eerder in te laten gaan. Wanneer dit niet samengaat, hebben bijv. ontvangers van de JGK in 2023 een behoorlijke koopkrachtplus vanwege de WML-verhoging, maar in 2024 een min omdat in dat jaar het voordeel wordt verminderd en het nadeel gelijk blijft.

- Tot slot kan Schouten

eenheid kabinetsbeleid

eenheid kabinet Het is nog onduidelijk of dit echt ook onhaalbaar is.

- Wij stellen voor om discussie over de bezuinigingen op de JGK en de afbouw van de dubbele AHK in de bijstand in augustus te hervatten. Dit was ook de initiële afspraak (Minister Schouten is

eenheid kabinetsbeleid

eenheid kabinetsbeleid

Toelichting

Bij het voorjaarsoverleg is gekozen om het WML verhoging te vervroegen en in drie stappen uit te voeren. De eerste verhoging treedt in per 1-1-2023. De hieraan gekoppelde afspraken uit het CA over de doorwerking op de AK, JGK en bijstand worden hierbij ook in 3 stappen uitgevoerd.

- De verhoging van het WML werkt door op de arbeidskorting doordat de grenzen voor opbouw en afbouw gebaseerd zijn op het WML. Een verhoging van het WML zorgt er dus voor dat de AK zowel later opbouwt als later afbouwt. Dit levert dus een lastenverzwaring op voor lage inkomens en een lastenverlichting voor hoge inkomens. Om te voorkomen dat het voordeel van de WML verhoging op deze manier vooral terecht komt bij hoge inkomens, is in het CA gekozen om het effect van de verhoging van de buitengewone WML verhoging op de AK terug te draaien. Door dit in drie stappen te doen, levert deze maatregel al eerder wat op.
- Wajongers ondervinden een zeer groot voordeel als gevolg van de WML verhoging. Om dit voordeel te verminderen, en daarmee in lijn te brengen met de overige groepen, is in het CA afgesproken om de jonggehandicaptenkorting te halveren. Vanwege de koppeling van de Wajong-uitkering aan het WML (en dus aan de eenmalige WML-verhoging), gaan Wajongers er in deze jaren per saldo wel op vooruit. Door deze halvering in drie stappen uit te voeren levert deze maatregel ook in 2023 al geld op. Als de halvering voor 2024 en 2025 blijft staan levert dit in de koopkrachtplaatjes een negatief effect op. Het voordeel van de WML-verhoging is immers verspreid over drie jaar, terwijl het nadeel is verdeeld over twee jaar.
- In de berekening van de bijstandsuitkering wordt nu rekening gehouden met een afbouwpad voor de dubbele algemene heffingskorting. Dit afbouwpad wordt in het CA versneld, waardoor de netto bijstandsuitkering daalt. Door de snellere afbouw te combineren met de WML-verhoging neemt de bijstandsuitkering per saldo netto toe. Door deze afbouw te in drie stappen uit te voeren levert deze maatregel ook in 2023 al geld op.

Budgettaire tabel WML in 3 stappen

In mln, + = saldooverslechterend	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Vervroegen WML naar 2023 in 3 stappen, exclusief doorwerkingen	1424	920	291	278	266	145
Doorwerking op huurtoeslag	70	0				
Terugdraaien doorwerking WML op AK van 2 naar 3 stappen	-37	-12				
Halveren JGK van 2 naar 3 stappen	-35	-18				
Verminderen dubbele AHK in bijstand van 2 naar 3 stappen	-45	-39				
Kosten WML verhoging inclusief doorwerkingen	1377	851	291	278	266	145

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

**TERSTOND
TER BESPREKING**

Aan
de minister

Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

nota

Vorbereiding gesprek coalitiepartners

Datum

17 mei 2022

Notanummer

2022-0000149386

Bijlagen

1. Agenda
2. Aanbiedingsbrief TK
3. Aanbiedingsbrief EK
4. Aanbiedingsformulier MR
5. Koopkrachtanalyse
6. Verdeling fondsen
7. Eindbeeld VJN overleg
8. Toelichting doorwerking WML

Aanleiding

Vanavond spreekt u met uw coalitiepartners over het eindbeeld van het voorjaarsnotaoverleg. De Voorjaarsnota ligt vrijdag 20 mei in de Ministerraad en zal daarna naar de Kamers worden verstuurd

Bespreekpunten

- Wij verzoeken u het MR-aanbiedingsformulier te ondertekenen.
- Wij verzoeken u, indien akkoord, de aanbiedingsbrieven voor de Eerste en Tweede Kamer te ondertekenen.

Kern

- Ter voorbereiding van het gesprek vanavond ontvangt u hierbij:
  - Een agenda voor het overleg vanavond.
  - De aanbiedingsbrief bij de Voorjaarsnota voor verzending naar de Kamers.
  - Een analyse hoe de koopkracht eruit ziet en welke mogelijkheden er nog zijn om in 2022 de gevolgen van de hoge inflatie te dempen.
  - Een A4'tje met hoe de 2,2 miljard euro dekking over de fondsen is verdeeld.
  - Twee eerdere stukken over het eindbeeld voorjaarsnotaoverleg en over de doorwerking verhoging WML.
- We sturen dit jaar een uitgebreide aanbiedingsbrief bij de Voorjaarsnota naar de Kamers. Naar aanleiding van het gesprek met u gisteren hebben wij enkele wijzigingen doorgevoerd. Dit betreft onder andere een passage over het precieze karakter van deze Voorjaarsnota en een passage over de gesprekken van de afgelopen weken.
- Aankomende vrijdag doet de Hoge Raad een nieuwe uitspraak over een box 3 casus, te weten een niet bezwaarmaker die momenteel nog geen rechtsherstel geboden krijgt. Er zijn meerdere uitkomsten van de procedure mogelijk. In ieder geval zal er dus uitspraak worden gedaan over de groep niet bezwaarmakers. De groep niet bezwaarmakers bestaat echter uit twee delen: 1) wel ambtshalve vermindering aangevraagd voor het kerstarrest of 2) nog geen ambtshalve vermindering aangevraagd. Pas vrijdag zal duidelijk worden of de HR ook uitspraak doet over de tweede groep.

- Wij raden aan om vanavond aan te geven dat er vrijdag een aanvullende uitspraak voor box 3 komt. U kunt daarbij aangeven dat het voorstel is om hier melding van te maken in de oplegbrief van de VJN en daarbij aan te geven dat het kabinet zich zal beraden op de implicaties van de uitspraak en dit te betrekken bij de augustusbesluitvorming. Hierbij ook aan te geven dat eventuele compensatie gedekt zal moeten worden.
- In de laatste update van de inkomstencijfers zijn de inkomsten meerjarig hoger geraamd. Dit leidt ertoe dat het saldo dit jaar geraamd wordt op -3,4% bbp. In de jaren erna ligt het saldo tussen de -2,5% en -3% bbp. Dit is positiever dan de cijfers in de concept-Voorjaarsnota die eerder op 22 april in de MR voorlag.
- De CEP-ramingen zijn de basis voor de nieuwe cijfers in de Voorjaarsnota. De inkomstenramingen nemen conform de reguliere systematiek kasrealisaties mee. Hierdoor is in de inkomstenraming (zoals gebruikelijk) recentere informatie verwerkt dan bij andere onderdelen. Dit resulteert in een positiever beeld dan op basis van de CEP-raming. Wel zijn andere risico's hierin niet meegenomen die tot een neerwaartse aanpassing kunnen leiden, zoals de stijgende rente of lagere economische groei. U bent eerder geïnformeerd over een potentiële rentetegenvaller van miljarden.
- Zoals gebruikelijk zijn de definitieve inkomstencijfers pas in mei bekend. Deze worden momenteel verwerkt. Op vrijdag 20 mei ligt de Voorjaarsnota in de MR en zal daarna aan beide Kamers worden verstuurd.
- U ontvangt morgen een separate nota over de mogelijkheden om invulling te geven aan de actieve openbaarmaking van de advisering over de Voorjaarsnota. De set met openbaar te maken stukken dient tegelijkertijd met de Voorjaarsnota aan het parlement te worden verstuurd.

Toelichting

- De ontvangstenraming is ten opzichte van de CEP bijgesteld naar aanleiding van het beleid uit de VJN en op basis van de kasontvangsten tot en met april.
- Beleid heeft in 2022 een neerwaarts effect van circa 4 miljard euro (koopkracht + box3). In de MLT-periode levert beleid ex ante juist structureel ca. 3,5 miljard euro extra op (o.a. dekking box 3 via vpb- en box 2-maatregelen). De (zeer) gunstige kasontvangsten afgelopen maanden geven aanleiding tot bijstellingen van in totaal circa 4 miljard euro in de MLT-periode, met name in de vpb en de btw.
- Gezamenlijk leidt dit tot een mutatie t.o.v. de CEP-raming met 3,3 miljard euro in 2022, oplopend tot 9,7 miljard euro in 2026.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

**Inspectie der
Rijksfinanciën**

Datum
17 mei 2022

Auteur

agenda

Begrotingsoverleg

Vergaderdatum en -tijd	17 mei 2022, 19:30 - uur
Vergaderplaats	Financiën

Agendapunten

1. Koopkracht 2022
2. Verdeling fondsen
3. Maatschappelijke diensttijd
4. Toelichting Voorjaarsnota

Tabel 1 laat de verdeling van de 2,2 miljard dekking over de drie fondsen zien conform de 30/30/40 verdeling.

Tabel 1. Verdeling dekking over de fondsen.

Fonds	%	In mln.
Nationaal Groeifonds	30%	-660
Transitiefonds	30%	-660
Klimaatfonds	40%	-880

Tabel 2 geeft weer hoe de dekking in de meerjarenperiode verdeeld is over de jaren:

Tabel 2. Dekking over de jaren verdeeld

in mln.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nationaal Groeifonds	-660					
Transitiefonds			-100	-200	-200	-160
Klimaatfonds			-50	-300	-300	-230

Tabel 3 laat de verdeling van de 2,2 miljard dekking over de fondsen zien als er gekozen wordt voor een verdeling naar rato van de totale omvang van de fondsen, afgerond op 50 miljoen euro.

Tabel 3. Verdeling dekking naar rato omvang fondsen

Fonds	Grondslag	%	Dekking
Nationaal Groeifonds	20 mld.	25%	550 mln.
Transitiefonds	25 mld.	31%	700 mln.
Klimaatfonds	35 mld.	44%	950 mln.

To:

Cc:

Persoonsgegevens

From:

Sent: Wed 5/18/2022 4:17:14 PM

Subject: Stukjes

Received: Wed 5/18/2022 4:17:15 PM

[Aanpassen doorwerking WML in drie stappen aanpassing tarief box 2 1645u.docx](#)

[Besluitvorming in miljoenen 17 mei.docx](#)

[Document 1 gv.docx](#)

Hoi,

Voor jullie gebruik drie stukjes over de dekking via indexatie en box 2.
En wat achtergrond bij de WML en box2.
Tot slot ter info de tabel zoals hij er 21 april lag waar eea bovenop komt.

Met groeten,

Persoonsgegevens

(in mln., + is saldobelastend)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc.
A Vpb pillar 2 en dekking (+ = tekort)	0	0	0	0	0	0	0
1. VPB (te dekken buiten Pillar 2)		971					
2a. VPB: verlagen schijfgrens naar 200.000		-971					
B Box 3 (+ = tekort)	2.825	-640	-1.683	-2.574	-2.604	-2.592	-2.429
3. Box 3 bezwaarmakers kosten lastenkant	2.800	369	369				
4. Box 3 bezwaarmakers kosten uitgavenkant	25	75	100				
5. Box 3 voorgenomen verhoging HVV terugdraaien		-100	-200	-300	-300	-300	-300
6. Box 2: twee schijven 26% en 29,5% per 2024		-70	-70	-70	-70	-70	-70
7. Box 2: doelmatigheidsmarge van 25% naar 15%		-321	-301	-281	-260	-248	-85
8. Box 2 en 3: Afbouw AHK met verzamelinkomen				-325	-325	-325	-325
9. 30%-regeling beperken tot Balkenende norm			-17	-34	-85	-85	-85
2b. VPB: restant verlagen schijfgrens naar 200.000		-300	-1.271	-1.271	-1.271	-1.271	-1.271
10. Algemeen tarief overdrachtsbelasting van 9% naar 10%		-293	-293	-293	-293	-293	-293
C AOW koppeling 7,5% (+ = tekort)		-561	-47	436	500	530	530
11. AOW koppeling 7,5%			1.097	2.251	2.306	2.362	2.362
12. Afschaffen IOAOW		-346	-701	-1.077	-1.102	-1.128	-1.128
13. Terugdraaien voorgenomen verhoging ouderenkorting		-159	-390	-618	-618	-618	-618
14. Afschaffen Fiscale oudedagsreserve (FOR)		-56	-53	-120	-86	-86	-86
D Defensie (+ = tekort)	-129	228	1.508	1.788	1.362	1.352	1.724
15. Defensie 2% in 2024 en 2025 en struc 2,4 mld.		805	2.105	2.405	2.405	2.405	2.405
16a. Toerekenen Defensie		-200	-200	-200	-200	-200	-200
16b. Maatschappelijke diensttijd overhevelen naar Defensie		-205	-205	-205	-205	-205	-205
17. Indexatie CA-middelen tranche 2022	-117	-345	-547	-610	-638	-648	-276
18. Indicatief accres effect	-12	173	355	398			
E WML (+ = tekort)	-658	1.577	901	-209	-222	-124	145
19. WML vervroegen naar 2023 in 3 stappen inclusief AOW	2	1.377	851	291	278	266	145
20. Onbelaste reiskostenvergoeding 1 jaar naar voren		200	200				
21a. Nationaal Groeifonds	-660						
21b. Klimaatfonds			-50	-300	-300	-230	0
21c. Transitiefonds			-100	-200	-200	-160	0
Saldo kosten -/- dekking	2.038	603	680	-560	-965	-835	-31
Totaal uitgaven (+ = hogere uitgaven)	-762	1.449	2.775	2.752	2.344	2.462	3.103
Totaal lasten (+ = lastenverlichting)	2.800	-846	-2.095	-3.312	-3.308	-3.296	-3.133

- 80 miljoen euro incidenteel dan wel 140mln incidenteel afhankelijk van keuze rond WML
- 70 miljoen euro structureel dekking erbij

Opties Indexatie

- Indexatie coalitieakkoordmiddelen NGF inhouden in lijn met de andere coalitieakkoordmiddelen levert incidenteel 184 miljoen euro op.
- Structureel kan 31 miljoen euro meer worden opgehaald door het inhouden van indexatie op de coalitieakkoordmiddelen. Let op: het structurele bedrag moet in 2027 ingaan. Dit levert dus 31 miljoen euro meer op in 2027 en het structurele bedrag.
- De keuze kan ook gemaakt worden door ook in de jaren 2026 en 2027 de overige reeksen volledig indexatie in te houden. Dit kan tot een bedrag van 160 miljoen in 2026, 162 miljoen in 2027 en 31 miljoen euro structureel. In deze optie blijft de indexatie voor de kabinetsperiode (t/m 2025) conform het voorstel van 22 april.

Huidig voorstel nog uit te keren indexatie conform 22 april

In mln.	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Wettelijk verplicht kinderopvang, WML en Jeugdzorg 100%	1	65	64	99	96	100	100
Overige reeksen vanaf 2026 volledig inhouden	29	86	137	153	160	162	31
Totaal	30	151	201	252	255	262	131

Opties Box 2 (zie separaat A4 voor specificatie)

- Structureel hogere opbrengst box 2 van 57 miljoen euro vanaf 2023. Dit levert in de meerjarenperiode t/m 2027 een bedrag op van 285 miljoen euro.

Twee mogelijke oplossingsrichtingen

- Huidig Dekkingstekort meerjarenperiode t/m 2027 = 961 miljoen
- Daar komt bij de 80 miljoen waarmee het totaal op 1.041 miljoen komt bij alleen '23 voor WML
- $1.041 - 184$ miljoen $1/3$ indexatie NGF = 857 miljoen
- Optie meer indexatie in 2026 en 2027: $857 - 322 = 535$ dekkingstekort
- Structurele overdekking is $31 + 31 = 62$ miljoen.
- Kort-voor-lang $535/62 = 8 \frac{1}{2}$ jaar
- Daar komt bij de 140 miljoen waarmee het totaal op 1.101 miljoen komt bij zowel '23 als '24 corrigeren voor WML
- $1.101 - 184$ miljoen $1/3$ indexatie NGF = 917 miljoen
- Optie inclusief box 2: $917 - 322 - 190 = 405$ miljoen nog te dekken
- Structurele overdekking is $31 + 31 + 38 = 100$ miljoen
- Kort-voor-lang $541/119 = 4$ jaar

Huidig dekkingstekort meerjarenperiode	961
Aanvullende opgave '23	
Wml/bijstand/jgk	80
Subtotaal	1.041
1/3 Indexatie NGF	-184
Inhouden indexatie '26 en '27	-322
Resteert	535
Huidige structurele overdekking	-31
Structurele indexatie inhouden	-31
Structurele overdekking	-62
Kort-voor-lang aantal jaren	8,6

Huidig dekkingstekort meerjarenperiode	961
Aanvullende opgave '23 en '24	
Wml/bijstand/jgk	140
Subtotaal	1.101
1/3 Indexatie NGF	-184
Inhouden indexatie '26 en '27	-322
Box 2 (38 mln. vanaf '23) in meerjarenperiode	-190
Resteert	405
Huidige structurele overdekking	-31
Structurele indexatie inhouden	-31
Structurele overdekking box 2 verhoging	-37
Structurele overdekking	-100
Kort-voor-lang aantal jaren	4,0

Aanpassen doorwerking WML in drie stappen

- In het coalitieakkoord is afgesproken om het WML met twee stappen te verhogen met 7,5% met doorwerking op sociale minimumuitkeringen, maar zonder doorwerking op bovenminimale uitkeringen zoals WW, ZW en WIA. Om werken lonender te maken is in de invulling van het 3-miljard pakket gekozen om:
  - Doorwerking op de arbeidskorting (AK) terug te draaien. Hierover is overeenstemming en wordt dus verder niet op ingegaan.
  - Halveren jonggehandicaptenkorting (JGK) (-€400)
  - Extra afbouwen dubbele algemene heffingskorting (AHK) in de bijstand met 10%
- Bij VJN is besloten om het WML een jaar eerder te verhogen. De eerste stap (2023) gaat bij AMvB waardoor alle aan het WML-gekoppelde regelingen meestijgen. Dus ook bovenminimale uitkeringen zoals de WW die niet meestijgen volgens de invulling in het CA.
- In de budgettaire plaat is opgenomen dat naast het WML ook de hieraan gekoppelde afspraken in het CA over drie stappen worden verdeeld. Dit ziet er micro als volgt uit:

Verlaging in 3 stappen	2023	2024	2025
Halveren JGK	- €133	- € 133	- €133
Afbouwen dubbele AHK in bijstand	- 3,33%-punt	- 3,33 %-punt	- 3,33 %-punt

- Het is niet mogelijk om de dubbele AHK per 2023 te verlagen, omdat hiervoor de participatiewet moet worden gewijzigd.
- Door de huidige invulling wordt het voordeel van de WML-verhoging voor de meest kwetsbare groepen deels afgeroomd (jonggehandicapten en bijstandsgerechtigden), terwijl het vervroegen van de eerste stap het doel heeft om de koopkracht te verbeteren.
- Om bovenstaande redenen kan gekozen worden om de halvering van de JGK en de afbouw van de dubbele AHK een jaar uit te stellen. Hiervoor zijn twee opties.
- Optie 1: teruggegaan naar de stappen uit het CA
  - Incidentele kosten: 140 mln.
  - Beide maatregelen komen niet zichtbaar terug in de VJN
  - Ten opzichte van CA verbetert het koopkrachtbeeld voor deze groepen in 2023. Voor 2024 en 2025 is het voordeel van de WML verhoging kleiner (t.o.v. CA), maar het nadeel (afroming) gelijk. Het netto-effect van de WML verhoging en afroming is net positief.
- Optie 2: alleen dekken 2023
  - Incidentele kosten: 80 mln.
  - Beide maatregelen komen terug in de VJN als een bezuiniging in 2024. Dit komt naar voren in de inkomstenkadertabel en de begroting SZW in het meerjarenbeeld uitgaven.
  - Ten opzichte van CA verbetert het koopkrachtbeeld voor relevant groepen in 2023, maar verslechtert deze in 2024 sterk. In 2024 wordt het voordeel van de WML verhoging volledig afgeroomd (koopkrachteffect van 2024 wordt dus 0 i.p.v. een plus).

	2023	2024	2025
Optie 1: terug naar CA			
Halveren JGK	0	- €200	- €200
Afbouwen dubbele AHK in bijstand	0	- 5%-punt	- 5%-punt

Optie 2: alleen dekken 2023			
Halveren JGK	0	- € 266	- €133
Afbouwen dubbele AHK in bijstand	0	- 6,66 %-punt	- 3,33 %-punt

Budgettaire tabel

In mln. + = saldo verslechterend	2023	2024	2025	Totaal
Optie 1: terug naar CA				137
Halveren JGK	35	18	0	53
Afbouwen dubbele AHK in bijstand	45	39	0	84
Optie 2: alleen dekken 2023				80
Halveren JGK	35	0	0	35
Afbouwen dubbele AHK in bijstand	45	0	0	45

NB: De getallen in de tabellen om de micro-effecten te beschrijven wijken in werkelijkheid door indexatie iets af. Om in 2025 uit te komen op een verlaging van de JGK equivalent aan 2 stappen van € 200, wordt deze bijvoorbeeld verlaagd met drie stappen van €133, €133 en €126.

Box 2 aanpassing tarieven in de tweeschijvensystematiek

- In de gesprekken in april is voorgesteld een twee schijven systeem in te voeren in box 2.
- De tarieven werden toen voorgesteld op 26% en 29,5%, wat een structurele opbrengst van 71mln per jaar oplevert.

- Optie 1; Om extra dekking op te leveren kan het lage tarief op 26,6% worden vastgesteld. Dit levert een structurele meeropbrengst op van 38mln per jaar, waardoor totale opbrengst uitkomt op 109mln.
- Het aanbrengen van verschil tussen de tarieven draagt bij aan het doel van de maatregel: het stimuleren dat de AB-houder elk jaar een winstuitkering doet waardoor er minder belastinguitstel zal zijn. Nadeel van deze optie is dat het verschil in tarieven tussen de twee schijven, en daarmee de prikkel tot uitkeren, kleiner wordt dan in het eerdere voorstel. Daarentegen neemt bij een groter verschil tussen de tarieven de prikkel toe om jaarlijks niet meer dan de schijfgrens uit te keren.

- Optie 2; Om extra dekking op te leveren kan ook zowel het lage als het hoge tarief worden verhoogd. Een verhoging naar respectievelijk 26,4% en 29,9% levert een structurele meeropbrengst op van 45mln per jaar, waardoor de totale opbrengst uitkomt op 116mln.
- Bij deze invulling blijft de gewenste prikkel tot een gestage stroom van jaarlijkse winstuitkeringen gelijk t.o.v. het huidige voorstel.

In mln. + = saldobelastend	2023	2024	2025
Huidige voorstel (april) twee schijven met tarieven 26% en 29,5%	-71	-71	-71
Optie 1: Verhogen laag tarief naar 26,6% (<i>meeropbrengst</i>)	-38	-38	-38
Optie 2: Verhogen laag tarief naar 26,4% en hoog tarief naar 29,9% (<i>meeropbrengst</i>)	-45	-45	-45

To: [Redacted]
Cc: [Redacted]
From: [Redacted]

Sent: Thur 5/19/2022 8:45:25 AM
Subject: Hierbij: we bellen zo.
Received: Thur 5/19/2022 8:45:00 AM

[Document 2.docx](#)
[8. A4 Rekenvoorbeelden NAVO-norm.docx](#)
[Tabel VJN.docx](#)

Goeiemorgen [Redacted]

Hierbij de toelichting [Redacted] bellen je zo.

Groeten,

[Redacted]

In onderstaande tabel zijn verschillende rekenvoorbeelden opgenomen hoe naar de 2% NAVO-norm toegegroeid kan worden. In het eerste scenario wordt in 2025 de 2% bereikt. In het tweede scenario wordt de 2% bereikt in 2024 en 2025. In het derde scenario wordt de 2% bereikt vanaf 2026. In het vierde scenario wordt de 2% bereikt vanaf 2024.

(In mln., + is saldobelastend)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc.
1. Defensie in 2025 naar 2%	0	0	0	2.200	2.200	2.200	2.200
2. Defensie in 2024 en 2025 naar 2%	0	700	1.900	2.200	2.200	2.200	2.200
3. Defensie vanaf 2026 naar 2%	600	1.500	1.300	1.800	3.800	3.800	3.800
4. Defensie vanaf 2024 naar 2%	600	1.500	1.900	2.200	3.800	3.800	3.800
Bredere toerekening	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200

% BBP/ in mld.	2022	2023	2024	2025	2026
Huidige begroting	12,9	12,6	12,5	12,4	12,2
Coalitieakkoord middelen	0,5	1,9	4,1	4,2	3,0
Totaal begrote uitgaven	13,4	14,5	16,6	16,6	15,2
% BBP	1,51%	1,60%	1,80%	1,76%	1,60%
1. Totale uitgaven Defensie in 2025 naar 2%	13,4	14,5	16,6	18,8	17,4
% BBP	1,51%	1,60%	1,80%	2,00%	1,83%
2. Totale uitgaven Defensie in 2024 en 2025 naar 2%	13,4	15,2	18,5	18,8	17,4
% BBP	1,51%	1,68%	2,00%	2,00%	1,83%
3. Totale uitgaven Defensie vanaf 2026 naar 2%	14,0	16,0	17,9	18,4	19,0
% BBP	1,57%	1,77%	1,94%	1,96%	2,00%
4. Totale uitgaven Defensie vanaf 2024 naar 2%	14,0	16,0	18,5	18,8	19,0
% BBP	1,57%	1,77%	2,00%	2,00%	2,00%

* Op basis van de uitwerkingsbrief van Defensie, waarbij de schuif van de jaren 2022 t/m 2024 naar de jaren 2025 en 2026 nog niet is verwerkt.

Huidig dekkingstekort meerjarenperiode	961
Aanvullende opgave Wml/bijstand/jgk '23 en '24	140
Subtotaal	1.101
1/3 Indexatie NGF	-184
Box 2 (38 mln. vanaf '23) in meerjarenperiode	-190
Resteert	727
Huidige structurele overdekking	-31
Structurele indexatie inhouden	-31
Structurele overdekking box 2 verhoging	-38
Structurele overdekking	-100
Kort-voor-lang aantal jaren	7,3

Voor aanpassingen in tarief binnen de twee schijven in box 2:

-Sleutel lage tarief: 64 miljoen per procentpunt

-Sleutel hoge tarief: 59 miljoen per procentpunt

Maatschappelijke diensttijd en Defensie

- Besproken is dat het budget voor de Maatschappelijke Diensttijd op de begroting van OCW blijft staan.
- Voor zover de uitgaven aan de diensttijd plaatsvinden bij Defensie, zullen deze worden toegerekend aan de NAVO-norm, wanneer ze passen binnen de criteria die de NAVO daarvoor hanteert.
- Op dit moment gaat het volgens opgaaf van Defensie om (eenmalig) 1,7 mln. Er zit nog een aanvraag in de pijplijn voor 5 mln. (verdeeld over 3 jaar).
- In de tabel in de Voorjaarsnota gaan we daarom uit van de 2,2 miljard (2 miljard hogere uitgaven en 200 miljoen bestaande uitgaven toerekenen).
- Voor de maatschappelijke diensttijd kan een toelichting worden opgenomen dat wordt gezien of en in hoeverre het mogelijk is om maatschappelijke diensttijd toe te rekenen.

Indexatie

- De indexatie is uitgesplitst tussen de (drie) reeksen waarvoor indexeren verplicht is of nodig is en de overige reeksen. Deze reeksen waren in de eerder gecommuniceerde reeksen meegenomen. Gelet op de verschillende vragen is de hoogte van de indexatie opnieuw berekend. Dit is een tweede verklaring.
- Jeugd vanwege de afspraken met gemeenten
- Wml vanwege de afspraak in dit pakket. Bij een hoger Wml kun je niet de indexatie voor Wml in houden.
- Bij Kinderopvang is afgesproken 95% te vergoeden. Ook daarvoor is nodig de indexatie uit te keren.

(in mln., + is saldobelastend)		2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc.
A	Vpb pillar 2 en dekking (+ = tekort)	0	0	0	0	0	0	0
1.	VPB (te dekken buiten Pillar 2)		971					
2a	VPB: verlagen schijfgrens naar 200.000		-971					
B	Box 3 (+ = tekort)	2.825	-678	-1.721	-2.612	-2.642	-2.630	-2.467
3.	Box 3 bezwaarmakers kosten lastenkant	2.800	369	369				
4.	Box 3 bezwaarmakers kosten uitgavenkant	25	75	100				
5.	Box 3 voorgenomen verhoging HVV terugdraaien		-100	-200	-300	-300	-300	-300
6.	Box 2: twee schijven 26% en 29,5% per 2024		-70	-70	-70	-70	-70	-70
6b.	Aanvullende verhoging Box 2		-38	-38	-38	-38	-38	-38
7.	Box 2: doelmatigheidsmarge van 25% naar 15%		-321	-301	-281	-260	-248	-85
8.	Box 2 en 3: Afbouw AHK met verzamelinkomen				-325	-325	-325	-325
9.	30%-regeling beperken tot Balkenende norm			-17	-34	-85	-85	-85
2b.	VPB: restant verlagen schijfgrens naar 200.000		-300	-1.271	-1.271	-1.271	-1.271	-1.271
10.	Algemeen tarief overdrachtsbelasting van 9% naar 10%		-293	-293	-293	-293	-293	-293
C	AOW koppeling 7,5% (+ = tekort)	-561	-47	436	500	530	530	530
11.	AOW koppeling 7,5%			1.097	2.251	2.306	2.362	2.362
12.	Afschaffen IOAOW		-346	-701	-1.077	-1.102	-1.128	-1.128
13.	Terugdraaien voorgenomen verhoging ouderenkorting		-159	-390	-618	-618	-618	-618
14.	Afschaffen Fiscale oudedagsreserve (FOR)		-56	-53	-120	-86	-86	-86
D	Defensie (+ = tekort)	-148	199	1.469	1.749	1.332	1.302	1.693
15.	Defensie 2% in 2024 en 2025 en struc. 2,2 mld.		600	1.900	2.200	2.200	2.200	2.200
16.	Toerekenen Defensie		-200	-200	-200	-200	-200	-200
17a.	Indexatie CA-middelen tranche 2022		-117	-345	-547	-610	-638	-276
17b.	Indexatie NGF tranche 2022		-19	-29	-39	-39	-30	-19
17c.	Indexatie structureel						-31	-31
18.	Indicatief accres effect		-12	173	355	398		
E	WML (+ = tekort)	-658	1.657	958	-209	-222	-124	145
19a.	WML vervroegen naar 2023 in 3 stappen inclusief AOW		2	1.457	908	291	278	266
20.	Onbelaste reiskostenvergoeding 1 jaar naar voren		200	200				
21a.	Nationaal Groeifonds		-660					
21b.	Klimaatfonds			-50	-300	-300	-230	0
21c.	Transitiefonds			-100	-200	-200	-160	0
	Saldo kosten -/- dekking	2.019	617	660	-637	-1.033	-923	-100
	Totaal uitgaven (+ = hogere uitgaven)	-781	1.385	2.724	2.713	2.314	2.412	3.072
	Totaal lasten (+ = lastenverlichting)	2.800	-768	-2.064	-3.350	-3.346	-3.334	-3.171

**TERSTOND
TER BESLISSING**

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Begrotingszaken

persoonsgegevens

nota

Verzending Voorjaarsnota 2022 naar AZ

Datum

19 mei 2022

Notanummer

2022-0000151226

Bijlagen

1. Voorjaarsnota 2022

Aanleiding

Op vrijdag 20 mei wordt de Voorjaarsnota 2022 besproken in de Ministerraad. Door middel van deze nota brengen wij u op de hoogte van de laatste besluitvorming en vragen wij uw akkoord voor verzending naar AZ. De definitieve versie van de Voorjaarsnota en de aanbiedingsbrief is bijgevoegd.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de onderstaande punten van de besluitvorming?
- Bent u akkoord met het verzenden van de definitieve versie van de Voorjaarsnota 2022 en de aanbiedingsbrief naar AZ?

Kern

- Vanochtend is het politiek overleg over het voorjaar afgerond. Wij vragen uw aandacht voor de volgende wijzigingen in de besluitvorming:
  1. Beide punten over de jonggehandicaptenkorting (JGK) en het afbouwen van de dubbele algemene heffingskorting (AHK) in de bijstand in relatie tot de verhoging van het WML zijn verwerkt. De kosten hiervan bedragen 137 miljoen euro incidenteel in 2023 en 2024;
  2. Als dekking voor het totaalpakket wordt 31 miljoen meer ingehouden uit de indexatie van de coalitiemiddelen vanaf 2027 en structureel;
  3. Verder wordt als dekking ingehouden de indexatie op 1/3 van het Nationaal Groeifonds. Dit is de indexatie over de plus uit het coalitieakkoord;
  4. Tot slot wordt de overdrachtsbelasting voor niet-woningen met 0,1 procent extra verhoogd (10,1% i.p.v. 10%);
  5. Voor de Defensie en de maatschappelijke dienstdienst is het uit te gaan van de 2,2 miljard euro waarmee de 2% wordt behaald in 2024 en 2025. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat ten minste 0,2 miljard euro van de huidige uitgaven op de rijksbegroting, aanvullend op de huidige toerekening, toe te rekenen zijn aan de criteria van de NAVO-norm. Voor de maatschappelijke dienstdienst wordt gezien of en in hoeverre en onder welke voorwaarden dit toe te rekenen is aan Defensie. Dit wordt ook zo verwoord in de VJN.
  6. Met inbegrip van bovenstaande wordt het totaalpakket in een termijn van 8 jaar gedekt volgens het principe van kort-voor-lang.

TER ADVISERING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

DG Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken

persoonsgegevens

nota

Adviesnota Voorjaarsnota MR 20/05

Datum
20 mei 2022

Notanummer
2022-0000151023

Bijlagen
geen

Aanleiding

Op vrijdag 20 mei wordt de Voorjaarsnota 2022 vastgesteld in de MR. Deze nota bereidt u voor op deze bespreking. De spreeklijn gaat in op de kernpunten uit de Voorjaarsnota zoals verwoord in de aanbiedingsbrief aan het parlement en de actieve openbaarmaking van de onderliggende adviesnota's bij de aanbieding.

Spreeklijn VJN (voor minister)

- De concept Voorjaarsnota heeft al op vrijdag 22 april in de MR voorgelegen voor besluitvorming.
- De definitieve afronding hebben we toen aangehouden voor de gespreksronde met de fractievoorzitters van de oppositiefracties. Deze ronde hebben de mp en ik afgelopen dinsdag afgerond en ook het overleg met de fractievoorzitters van de coalitiefracties is afgerond.
- Deze nieuwe werkwijze wordt toegelicht in de aanbiedingsbrief bij de Voorjaarsnota. Ook bevat de brief op hoofdlijnen een samenvatting van onze bevindingen en benoemen we de onderwerpen waarvoor brede steun aanwezig is, zoals het verhogen van de Defensie-uitgaven, het in standhouden van de koppeling van de AOW in relatie tot het wettelijk minimumloon en box 3. Ook wordt benoemd waar partijen heel verschillend over denken zoals het klimaat- en stikstofbeleid en de gaswinning in Groningen. Verder worden een aantal aangenomen moties uit de Tweede en Eerste Kamer vermeld waarmee het kabinet met deze Voorjaarsnota invulling aan geeft. De brief bevat een duidelijke uitnodiging om over de voorstellen het publieke debat te voeren.
- Inhoudelijk zijn ten opzichte van 22 april een beperkt aantal wijzigingen aangebracht die zien op de voorstellen rondom de verhoging van het wettelijk minimumloon, de maatschappelijke diensttijd in relatie tot de Defensie-uitgaven en de hoogte van de overdrachtsbelasting voor niet-woningen.
- Met de aanbieding van de Voorjaarsnota wordt het parlement actief geïnformeerd over de onderliggende adviesnota's. De aanleiding hiervoor is tweeledig, namelijk de inwerkingtreding van de Wet Open Overheid per 1 mei jongstleden en de ambitie van het kabinet om de informatievoorziening aan het parlement te verbeteren.
- De werkwijze van actieve openbaarmaking geldt op dit moment alleen voor de categorieën beleidsvorming en wetgeving en wordt nog dit jaar uitgebreid naar alle categorieën Kamerstukken, inclusief begrotingsstukken. De actieve

openbaarmaking bij deze Voorjaarsnota loopt daarop vooruit en past bij de gespreksronde die de mp en ik hebben gemaakt langs alle Kamerfracties.

- Verder is relevant dat bij het recente maatregelenpakket over koopkracht en de gestegen energieprijzen het parlement alle informatie heeft ontvangen die ook was gedeeld met de fracties van de coalitie. Dat zal ook nu weer het geval zijn zodat alle fracties over dezelfde informatie beschikken.
- De stukkenet bestaat daarmee uit de informatie die door ambtelijk Financiën is voorbereid en gedeeld met de fracties van de coalitie, de advisering over de budgettaire besluitvorming aan de uitgavenkant van de begroting, het lastenkader en het begrotingsbeleid in relatie tot de Voorjaarsnota. De stukkenet is bewust afgebakend tot stukken van Financiën.
- In de aanbiedingsbrief verwijs ik voor de volledigheid naar het voorstel voor de beleidslijn die de minister van BZK voor aanvang van het zomerreces zal aanbieden aan het parlement en daaraan voorafgaand nog in deze MR zal worden besproken.

Spreeklijn uitspraak Hoge Raad box 3 (voor staatssecretaris)

- Vandaag heeft de HR een uitspraak gedaan over de vraag of mensen die geen bezwaar hebben gemaakt ook onder het rechtsherstel zou moeten vallen. De VJN heeft vanwege het moment van de uitspraak nog geen rekening kunnen houden met uitspraak van de Hoge Raad. Het kabinet zal de uitspraak nauwkeurig gaan bestuderen en bezien wat de implicaties hiervan zijn voor het rechtsherstel. Uiterlijk met Prinsjesdag komt het kabinet hierop terug.

Bij vragen:

Verdiepend antwoord als HR aangeeft dat er geen rechtsherstel geboden hoeft te worden

- Vanuit juridisch oogpunt is het niet noodzakelijk om rechtsherstel te bieden aan niet-bezwaarmakers van wie de aanslag op 24-12-2021 of 14-06-2021 nog niet vaststond.
- We gaan als kabinet de uitspraak nu eerst nauwkeurig bestuderen en daarna een besluit nemen over deze vraag.

Verdiepend antwoord als de HR aanheeft dat er wel rechtsherstel geboden moet worden

- Ik wil de uitspraak eerst nauwkeurig bestuderen. Onderdeel daarvan is dat zorgvuldig moet worden bezien hoe rechtsherstel moet worden geboden en hoe hieraan uitvoering aan kan worden gegeven.
- Deze hele operatie vindt plaats in fases en loopt in de huidige planning tot november. Dit vraagt veel van de Belastingdienst. Voor eventueel rechtsherstel voor deze groep niet-bezwaarmakers zal in de toch al onder druk staande planning nog gezocht moeten worden naar ruimte, waarbij voor met name het belastingjaar 2017 geldt dat herstel nog tijdig in 2022 plaats moet vinden.

Toelichting

Op het moment van schrijven van deze nota was de Voorjaarsnota nog niet gedeeld met de departementen. We hebben dus nog geen volledig beeld van de mogelijke discussiepunten tijdens de MR. Mochten er nog aanvullende politieke punten opspelen dan laten we deze weten.

VWS:

- MVWS stelt
- U kunt hiermee instemmen.
  - Het argument van MVWS is
  - Voor ons is het belangrijker dat de afspraak expliciet staat dan het opnemen in de Voorjaarsnota an sich.

BZK:

- Deze week heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden over het accres voor 2026 en verder. MBZK en de staatssecretaris hebben
 We verwachten niet dat MBZK dit onderwerp in de MR opbrengt.

EZK/DEF:

Q:

- Mogelijk brengen MEZK en MDEF in
- EZK wil op deze zeggenschap over de middelen houden, en stelt dat bij een goede vormgeving de middelen ook op deze wijze kunnen meetellen voor de 2%.

A:

- U kunt aangeven dat de intensivering van Defensie en de dekking vanuit het Nationaal Groeifonds onderdeel uitmaken van de integrale besluitvorming.
- De ombuiging op het NGF en de intensivering bij Defensie kunnen niet één op één aan elkaar gekoppeld worden.
- Bovendien gaat het verzoek in tegen de systematiek van het NGF, omdat hierbij op voorhand een deel van het NGF-budget wordt gereserveerd. Voor een goede werking van het NGF is van belang dat alleen de beste voorstellen in een ronde worden toegekend. Een dergelijke reservering druist in tegen de integrale beoordeling van de commissie NGF.
- Concluderend is het niet wenselijk om nu terug te komen op de integrale besluitvorming.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.